

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for Trollheimen
Møtested: , Otta Hotell
Dato: 30.08.2012
Tidspunkt: 18:00 – 22.00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 91339538. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 66/2012	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
ST 67/2012	Valg av to til å underskrive protokoll		
ST 68/2012	Orienteringssaker		
ST 69/2012	Trollheimen Sitje - klage på verneområdestyre for Trollheimens vedtak i sak 42/2012 - ny turisthytte i Naustådalen - Trollheimen landskapsvernområde, Surnadal kommune		2011/4890
ST 70/2012	Naturvernforbundet i Møre og Romsdal - klage på vedtak i sak 42/2012 - ny turisthytte i Naustådalen - Trollheimen landskapsvernområde, Surnadal kommune		2011/4890
ST 71/2012	Greta og Hans Hoset - Nytt seteranlegg på Jølhaugen, Trollheimen landskapsvernområde, Rennebu kommune		2012/499
ST 72/2012	Storli Hytteeierforening - Søknad om merking av stier i Storlidalen, Trollheimen landskapsvernområde, Oppdal kommune.		2012/4331
ST 73/2012	Kristiansund og Nordmøre Turistforening - søknad om merking av sti mellom Vollasetra og Storlidalen, Trollheimen landskapsvernområde, Sunndal og Oppdal kommuner.		2012/5408
ST 74/2012	Trondhjems Turistforening - søknad om oppsett av sikteskive på Snota, Trollheimen landskapsvernområde Surnadal kommune		2012/4003
ST 75/2012	Helgetunmarka Grunneierlag - søknad om forlengelse av tillatelse for oppkjøring av skiløyper, Trollheimen landskapsvernområde, Rindal kommune		2012/5620
ST 76/2012	Forvaltningsknutepunkt Trollheimen - Søknad om midler til utbedring av kontorfasiliteter		2011/9098
ST 77/2012	Helgetun Jaktlag – søknad om barmarkstrassport med ATV, Trollheimen landskapsvernområde, Rindal kommune		2012/5833
ST 78/2012	Eventuelt		

ST 66/2012 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

ST 67/2012 Valg av to til å underskrive protokoll

ST 68/2012 Orienteringssaker

Arkivsaksnr: 2011/4890-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 16.07.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	69/2012	30.08.2012

Trollheimen Sitje - klage på verneområdestyre for Trollheimens vedtak i sak 42/2012 - ny turisthytte i Naustådalen - Trollheimen landskapsvernområde, Surnadal kommune

Klager:

Trollheimen Sitje, Nerskogen, 7393 Rennebu.

Dokumenter i saken:

1. Klage fra Trollheimen Sitje av 10. juni 2012
2. Verneområdestyre for Trollheimen`s vedtak og saksframlegg i sak 42/2012
3. Søknad fra Trondhjems Turistforening av 27. juni 2011 sendt Surnadal kommune
4. Uttale datert 16.08.2011 fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal
5. Uttale datert 15.08.2011 fra Møre og Romsdal fylkeskommune
6. Referat – Vinterbefaring i Naustådalen 30-04-2009
7. Høringsuttale fra Reindriftsforvaltningen av 03.01.2012
8. Uttale fra Trollheimen Sitje av 26.11.2011
9. Arealbrukskart Trollheimen Sitje

Klagen vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.87.
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
3. Naturmangfoldloven

Forvalters tilråding

Klagen fra Trollheimen Sitje tas ikke til følge. Verneområdestyret for Trollheimen opprettholder sitt vedtak i sak 42/2012 av 07.05 2012.

Vurderingene er gjort med utgangspunkt i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og det er vektlagt en områdebruk basert på forvaltningsplanens ønske om å flytte mer av trafikken i Trollheimen mot de vestre områdene, som tåler mer trafikk. Området er i dag tilrettelagt for fotturister ved merket sti, og en utbygging av turisthytte i Naustådalen vil spare andre områder som ikke er tilrettelagt for videre press og utbygging i framtiden.

Turistforeningen er gjennom verneområdestyrets vedtak i sak 42/2012 pålagt å ta hensyn til reindriften både ved bygging og senere drift av hytta i Nasutådalen, samt oppfordret om å drive forebyggende informasjonsarbeid for å minske konflikten mellom fotturistene og reindriften.

Klagen

Trollheimen Sitje peker i klagen på at Naustådalen er et urørt fjellområde med store naturverdier uten bebyggelse og større inngrep – kun ei nødbu fra 1967, og mener en utbygging av ny turisthytte i Naustådalen, som vedtatt i sak 42/2012 vil få store konsekvenser for dette uberørte området.

Trollheimen Sitje viser til at behovet for ny hytte i Naustådalen er for å gjøre den lange etappen mellom Trollheimshytta og Kårvatn mer tilpasset dagens fotturister, som ønsker kortere dagsetapper, og stiller spørsmål om verdien av urørt natur må gå på bekostning av å gjøre alle områder tilgjengelig for den «vanlige mann».

For reindrifta vil de uberørte fjellområdene bli stadig viktigere framover, da samfunnets vekst og utvikling generelt gir et økende press på beiteområdene. Områdene som berøres ved bygging av ny turisthytte i Nasutådalen, med påfølgende økning i ferdselen i området, omtales som vårbeite 1, det vil si områder for kalving og tidlig vårbeite for reinene. Området er også et viktig sommerbeiteområde.

Perioden rundt kalvingen er den mest sårbare tiden for reinen. Reindriften viser til uheldige erfaringer i denne viktige perioden på vårføre, der skiløpere med hund ikke viser tilstrekkelig hensyn til reinen, og mener en utbygging av ny turisthytte med påfølgende økning i ferdsel vil føre gi negative konsekvenser for reindriften.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vernet av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Trollheimen LVO har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter, jf. verneforskriften kap. IV pkt. 1.1. a). Når det ikke er i strid med formålet med vernet kan det i medhold av verneforskriften kap. IV punkt 1.3 d) etter søknad, åpnes for bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen LVO. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

Vurdering av saken

Verneområdestyret var i sak 42/2012 delt i synet på om bygging av ny turisthytte i Naustådalen. Det kom to forlag på tillegg til forvalters innstilling som ble tatt med i den endelige innstillingen til vedtak, både for å forbygge mot turgåeres uheldige adferd i områder med rein, og med tanke på sikkerhet vinterstid. Med 8 mot 2 stemmer ble følgende vedtak fattet:

«Verneområdestyret for Trollheimen imøtekommer søknaden fra Trondhjems Turistforening. Med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 1.3 d) gis det tillatelse til bygging av turisthytte i Naustådalen.

Vilkår:

For å minimere byggets visuelle landskapseffekt skal hus og tak være av tre/stein med grå fargetoner.

Transport av materialer og utstyr til byggearbeidet må skje med helikopter. Tidspunkt for transport og byggeperiode skal legges slik at de uheldige virkningene på reindriften og viltet reduseres til et minimum.

Tilrettelegging av uteareal rundt bygningen skal skje uten tekniske inngrep.

Søker må sørge for at dagens Nauståbu rives / flyttes ut.

Også framtidig årlig transport av proviant, gass og ved skal skje ved bruk av helikopter.

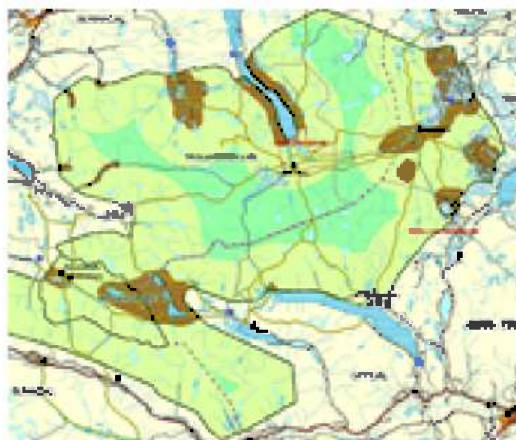
TT skal spre informasjon til brukere av området om reindriften i Trollheimen og hvordan turgåere påvirker reinen.

Det legges til grunn at ruta gjennom Naustådalen ikke skal vintermerkes og at dette hensyntas i en framtidig besøksplan for området.»

Trollheimen Sitje har påklaget verneområdestyrets vedtak av 07.05.2012, og klagen er mottatt innen klagefristen.

Trollheimen Sitje framhever den uheldige virkningen en eventuell bygging av turisthytte i Naustådalen vil få på områdets urørte natur. Videre stilles det spørsmål ved om det er nødvendig å tilrettelegge for at enhver fotturist skal kunne bruke slike fjellområder.

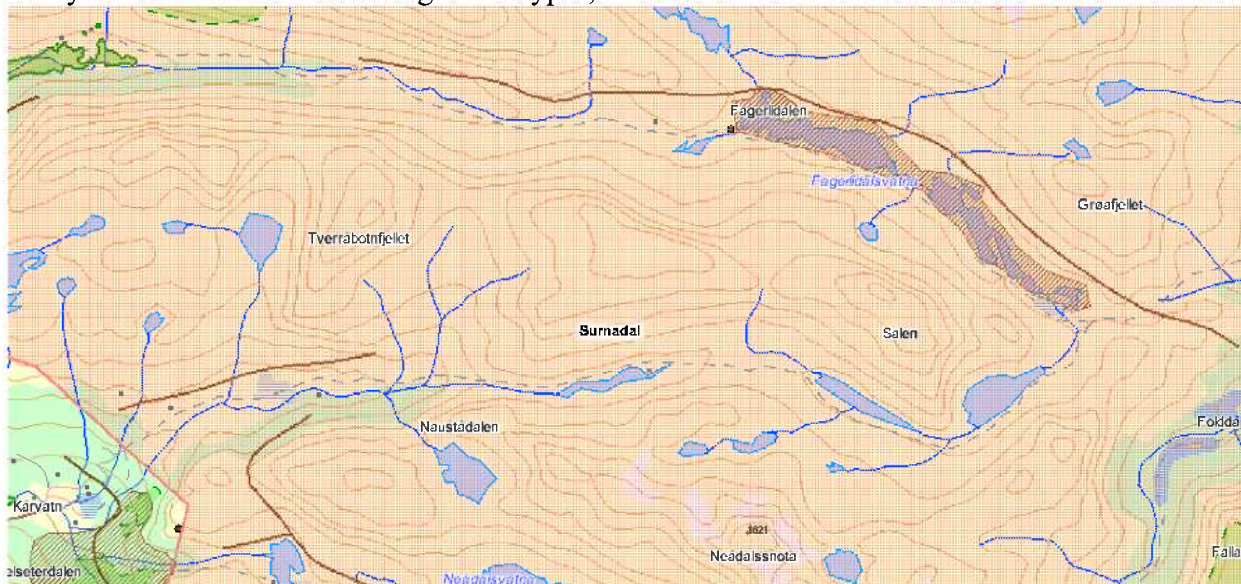
Ønsket bygging av ny turisthytte i Naustådalen berører Trollheimen landskapsvernområde. Det har vært merket tursti i dalen siden sist på 1800 tallet. I utarbeidelsen av forvaltningsplanen for Trollheimen ble det gjort en soneinndeling der områdene ble kartlagt med hensyn på avstand til større tekniske inngrep, se kart under.

Lokaliseringen av den planlagte hytta i Naustådalen er i skille mellom vernesone kat 1 og 2. Bygging av ei turisthytte vil ikke innvirke på soneinndelingen, eller graderingen av urørt natur i

Trollheimen (etter INON's definisjon av urørt natur). Forvaltningsplanen peker også på at eventuelle framtidige anlegg for friluftslivet kun skal kunne skje i tilknytning til de områdene som allerede er tilrettelagt for friluftsliv, for å spare områder uten tilrettelegging. Ved å tillate ei hytte med tilstrekkelig kapasitet i Naustådalen, vil vi lettere på senere tidspunkt kunne ivareta de de områdene som i dag ikke er bebygde eller tilrettelagt for ferdsel.

Ved en gjennomgang av naturbasen er det ingen særlige funn i området som krever særskilt hensyn til enkelt arter eller viktige naturtyper, se kartutsnittet fra Naturbasen under.

Diskusjonene omkring Nauståbu både nå og tidligere år når saken har vært drøftet i samarbeidsutvalget for Trollheimen, har gått på størrelse, kapasitet og plassering i terrenget. Området er snau fjell og bygget som TT ønsker vil ha innvirkning på landskapet. Ei mindre hytte vil bli mindre synlig, og vil kreve mindre tilrettelegging og motorferdsel både ved bygging og senere drift. Likevel vil vi ved å tillate ei hytte av den størrelsen som søker viser behov for på sikt unngå behovet for videre utbygging både på de eksisterende hyttene i Trollheimen og nye hytter.

Verneområdestyret har å gjøre med en arealkonflikt der hensynet til reindriftas interesser og interessene til friluftslivet, ved fotturistene i området er motstridende ved en eventuell utbygging. For reindrifta er området et viktig vårbeite og sommerbeite. Økt ferdsel, særlig fotturister med hund, er uheldig i viktige områder for reinen. Her antas det at omfanget av ferdselen vil ha betydning. Trollheimen skal kunne brukes både av reindrift og fotturister, dette er noe som går tydelig fram av verneforskriften og forvaltningsplanen. Balansen for forvaltningsmyndigheten er her å gjøre en avveining for arealbruk i framtiden.

Ei mindre hytte vil som TT selv peker på i sin søknad ikke få like mange besøkende, vil kanskje ikke påvirke reindrifta i samme grad som ei større hytte vil. TT er imidlertid klar på at de ikke får dekt sitt behov ved ei mindre hytte, og at prosjektet for dem da sannsynligvis ikke vil realiseres. De fleste som ferdes i området i dag er enige om at både størrelsen på dagens nødbu og de sanitære forhold viser behov for utbedring /utviding. TT ønsker å gjøre noe med dette gjennom sin planlagte etablering av selvbetjent turistkvarter.

Verneområdestyret har gjennom sitt vedtak forsøkt å ta hensyn til reindrifta gjennom å påvirke TT til å drive informasjonsarbeid til turistene om hvordan de skal ferdes i områder med rein. Videre er det lagt vilkår i vedtaket både for transport i forbindelse med bygging og senere ved drift, som pålegger TT å ta hensyn til reindrifta både ved tidspunkt og transportmetode.

Når det gjelder tilrettelegging for ferdsel i Trollheimen er forvaltningsplanen tydelig på at områdene mellom Todalen, Innerdalen og Storlidalen tåler mer bruk, og at kanalisering av ferdsel til disse områdene er ønskelig. Det er derimot ikke ønskelig å legge til rette for ferdsel i områder som ikke allerede har merkede stier.

Turen mellom Trollheimshytta og Kårvatn via Naustådalen er lang for mange vandrere. Her har tidligere vært dødsfall, som resulterte i bygging av nødbu sist på 60-tallet. Det er ikke tvil om at det i dag fremdeles er behov for nødbu eller ei bu for å kvile i på denne etappen ved dårlig vær, og for noen kan det være behov for overnatting her for å dele etappen opp i to dagsmarsjer.

I opprinnelig vurdering av denne saken ble det pekt på at den merkede stien gjennom Naustådalen knytter de sentrale deler av Trollheimen sammen med de vestre delene, som det i forvaltningsplanen pekes på kan tåle mer bruk. Ved å kanalisere trafikk mot Kårvatn ville presset på trekanten kunne reduseres. Virkningen og fordelingen av vandrere er imidlertid usikker å forutsi og en etablering i Naustådalen kan også føre til ennå et nytt startsted til de sentrale delene av Trollheimen, og inn i de områdene reindrifta frykter økt trafikk. Likeledes kan hytta i Naustådalen brukes av vandrere fra Kårvatn som kun går inn til Naustådalen og tilbake igjen, og dermed ikke vil bruke området mot de sentrale delene av Trollheimen. Da vil den økte bruken av ei hytte i Naustådalen kunne virke avlastende på de urørte områdene mot både Fagerlidalen og Folddalen med Trollheimshytta.

Det er kommet klage på Verneområdestyrets vedtak i denne saken både fra Trollheimen Sitje og Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, begge parter hadde også uttaler som var tatt med i den opprinnelige behandlingen av saken. Klagene inneholder ingen vesentlige nye momenter, men er sterke signal fra andre samfunnsinteresser i saken.

Naturmangfoldloven

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Verneforskriften og forvaltningsplanen's soneinndeling og retningslinjer for utvikling og bruk, gir rammer for hvilken tilrettelegging vi kan ha i Trollheimen. Det går tydelig fram at både reindriftsnæring og turistforeningens aktivitet skal ha plass i Trollheimen, når dette ikke går på bekostning av verneverdiene (landskapets karakter og plante-/ dyrelivet).

Søk i Naturbasen viser ingen særskilte arter eller naturtyper det må tas hensyn til. Likevel er hensynet til landskapets karakter viktig å ivareta.

Gjennom informasjon fra Turistforeningen vet vi at området har mindre ferdsel enn tilsvarende ruter i «trekanten», men også at den eventuelle økningen i ferdselen gjennom den merkede traseen gjennom Naustådalen, som følge av omsøkte utbygging, ikke vil være i strid med verneformålet.

Klagene i saken synliggjør at tiltaket vil ha uheldige virkninger for Reindriftsnæringen, og har stor motstand hos Naturvernforbundet's medlemmer.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig for å ta en avgjørelse i saken, og føre- var prinsippet (§9 i NML) er ikke nødvendig å benytte.

§10 Samlet belastning

Naustådalen har vært tilrettelagt for ferdsel gjennom merking av sti siden sist på 1800-tallet. Det er ei nødbu i dalen i dag, og ei seter ca 2 timers gange nærmere Kårvatn. Sidedalførene Romådalen og Fagerlidalen, samt fjellområdet i sør; Neådalsnota / Neådalsfjellet og Neådalen er ikke tilrettelagt for fotturister og således viktige å spare for tilrettelegging også i framtiden.

Mange av rutene i Trollheimen er lange, men kun Langliruta kan sammenlignes med ruta mellom Trollheimshytta og Kårvatn. Også på Langliruta er det planer om å etablere en selvbetjent turisthytte (men utenfor LVO) særlig tilrettelagt for de som reiser kollektivt på vei til Trollheimen. Mellom de andre turisthyttene kan man velge mellom krevende lange ruter og kortere / mindre krevende ruter. Det fryktes derfor ikke en utvikling der alle rutene på sikt må deles opp.

Det synes ikke urimelig å etterkomme behovet fra TT for noen kortere ruter i Trollheimen, men det er viktig å passe på at alle områder ikke tilrettelegges / bygges ut.

Ved å gi tillatelse til bygging av Nauståbu vil dagens ferdselsmønster endres noe. Hvor stor del av ferdselen som vil overføres til de vestre delene, som jf. forvaltningsplanen tåler mer bruk, er uvisst. Et mulig resultat er at «Trekanten» kan få mindre belastning, eller eventuelt tåler en økning uten ytterligere behov for kapasitetsøkning på de eksisterende betjente hyttene. Men ei hytte i Naustådalen kan også fungere som ennå en ny innfallsport inn i de sentrale områdene. Eller den kan gi rom for turister som vil gå både til og fra Kårvatn, og således ikke bruke de urørte områdene mot Fagerlidalen og indre Fолddalen mot Trollheimshytta, men randsonen mot Kårvatn og Todalen mer.

Forvaltningsplan og -praksis, er tydelig på at nyetablering av stier og anlegg skal skje i områder som allerede er tilrettelagt og at områder uten tilrettelegging skal beholdes slik også i framtida. Naustådalen har vært merket siden sist på 1800-tallet. Ved tydelig differensiert forvaltning forankret i plan, synes det derfor ikke å være noe presedensfare i Trollheimen ved å gi dispensasjon i denne sak.

§§ 11 Kostnad ved miljøforringelse

En eventuell bygging og senere drift må ta hensyn til reindrifta og viltet. Arbeidet må skje uten større tekniske inngrep. Det må ryddes opp etter byggearbeidet, og dagens Nasutåbu må rives / fjernes.

§12 Miljøforsvarlige teknikker og lokalisering.

Flere befaringer har ført til dagens planlagte tomtevalg, som regnes som den best egnede. For å minimere byggets visuelle landskapseffekt bør hus og tak være av tre eller stein med grå fargetoner. Tilrettelegging av uteareal rundt bygningen bør skje uten tekniske inngrep.

Transport av materialer og utstyr til byggearbeidet bør skje med helikopter. Tidspunkt for transport og byggeperiode bør legges slik at de uheldige virkningene på reindrifta og viltet reduseres til et minimum.

Også framtidig årlig transport av proviant, gass og ved bør skje ved bruk av helikopter. Vintertransport med snøscooter vil bli omfattende og lang, via Fолddalen, og bør derfor unngås.

Vi har å gjøre med en arealbrukskonflikt mellom reindriftnæringen og Trondhjems Turistforening og Grunneier Gudmund Kårvatn, som representerer fotturistene.

Vurdert i forhold til verneforskrift, verneformål og forvaltningsplanens føringer synes det å kunne åpne for bygging av ny turisthytte i Naustådalen. Det anbefales derfor at klager ikke gis medhold i denne saken, men at verneområdestyret lar saken være førende for områdebruken i de urørte områdene som i dag ikke er tilrettelagt for fotturistene.

Kopi:

Surnadal kommune, 6650 Surnadal

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde

Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Statens naturoppsyn, Pb 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag og Hedmark, Øra 28, 7374 Røros

Trondhjems Turistforening, Sandgata 30, 7012 Trondheim

Møre og Romsdal Fylkeskommune, Fylkeshuset, 6404 Molde

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, v / Øystein Folden, 6630 Tingvoll

Gudmund Kårvatn, 6645 Todalen.

Trollheimen Sijte
Nerskogen
7393 Rennebu

Verneområdestyret for Trollheimen
v/Verneområdeforvalteren

Nerskogen 10.juni 2012

Klage på vedtak:

Oppføring av ny selvbetjeningshytte i Naustådalen - Trollheimen landskapsverneområde

Verneområdestyret vedtok 07.05.12 å imøtekomme søknaden fra Trondhjems Turistforening om løyve å bygge ny turisthytte i Naustådalen.

Vedtaket innebærer at det skal bygges ei ny turisthytte i Naustådalen i Trollheimen, som er et uberørt fjellområde med store naturverdier uten bebyggelse og større inngrep fra før, utenom TT nødbu som ble bygd i 1967. Bygget som omtales som beskjedent i størrelse skal ha 20 sengeplasser, med en reserve ligge-kapasitet på 10 flatsenger på loft. I tillegg til hovedhytta skal det også bygges ei sikringsbu i god avstand fra hovedhytta, dette for å ivareta sikkerheten ved at de skal fungere som evakueringshytter for hverandre.

Byggeprosjektet i seg selv er ansett som på alle måter et krevende byggeprosjekt.

Hytta skal ligge etter den merkede TT-stien mellom Trollheimshytta og Kårvatn. Målet for TT er økt trafikk på denne strekningen, for slik å "avlaste" det øvrige rutenettet i Trollheimen. På det viset vil en også kunne øke det totale antallet overnattingsdøgn i Trollheimen .

Slik Trollheimen Sijte ser det vil denne utbyggingen få store konsekvenser for dette uberørte området, og vil endre hele dets karakter.

TT har allerede i dag ett utbredt rutenett med turisthytter rundt om i Trollheimen. Den største grunnen til å bygge ut Naustådalen er å kunne legge til rette for ett større antall besøkende i Trollheimen og å knytte Kårvatn tettere til rutenettet. Dagens etappe mellom Kårvatn og Trollheimshytta ansees som en krevende dagsetappe som ikke er tilpasset dagens fotturister. For å gjøre dette området mere tilgjengelig for den "vanlige mann" er det påkrevet med ei hytte som deler denne etappen.

En må her stille spørsmålet om verdien av uberørte fjellområder må gå på bekostning for «den vanlige mann» , og om det skal være slik at den vanlige mann skal ha alle områder tilgjengelig

For reindrifta som næring. I ett samfunn som er i stadig vekst og utvikling, og hvor presset på beiteområdene øker år for år, vil uberørte fjellområder bare få større og større betydning. Reindrifta i Trollheimen har vært hardt presset fra mange hold med utbygging av fritidsbebyggelse , også opp mot viktige kalvingsområder. Trøsta har mange ganger vært at disse områdene, som nå vil bli berørt har vært "fredet" - Utilgjengelige og innenfor verneområdet som det ligger.

Områdene som nå i stor grad vil bli berørt er delvis betegnet som VÅRBEITE 1 innenfor de områdene Trollheimen Sijte benytter til reinbeite. Definisjon på VÅRBEITE 1 er kalvingsland og tidlig vårland. Dette er de deler av vårområdet som beites tidligst og hvor hoveddelen av simleflokken oppholder seg i både før og under kalvings- og pregnancies-perioden. Kalvingsland er av de mest sårbare områdene i ett reinbeitedistrikt, hvor forstyrrelser kan få svært negative konsekvenser. I den nærmeste tiden etter kalvingen skal båndene knyttes mellom simle og kalv. Dersom simla skremmes bort fra kalven uten at det har skjedd en sånn pregning er den svært utsatt for tap.

I perioden desember-januar flyttes reinflokkene fra Trollheimen og til vinterbeitene i Igelfjell-/Grefstadjell-området, men også til områdene Okla-Storhornet. Der oppholder de seg fram til de blir samlet og flyttet tilbake til Trollheimen i tiden rundt midten av april. Det er i stor grad vær og føreforholdene som avgjør flyttetidspunktene. Vi forsøker likevel å unngå flytting tilbake til Trollheimen til etter påske ettersom det er mye uroligere i Trollheimen med mere ferdsel. Under flyttingen blir rein drevet tilbake, og krysser Orkla like sør for kommunegrensa til Meldal. Derifra trekker rein via Skamfjellet opp i Jøldalen, og sprer seg deretter i mindre flokker til de tilstøtende områdene. Etter hvert vil simleflokkene trekke til kalvingsområdene. Hovedtyngden av kalvingen foregår da i kommunene Rindal og Surnadal i områdene rundt Follsjøen/dalen, Bossvasshøgda, Snotaområdet, Rinnhattenområdet, Gaddfjellet, Kufjellet, Ura .Det samme gjelder også rein som kommer fra Okla-Hornet områdene. Det betyr ikke at det ikke foregår kalving i andre områder, men det er i ett mindre omfang. Det kan også være store variasjoner i hvor hovedtyngden av kalvingen foregår innenfor kalvingsområdet fra år til år.

TT`s merkede rute fra Trollheimshytta og over til Kårvatn går gjennom og berører viktige kalvingsområder , men også områder som benyttes i tiden etter selve kalvingsperioden . Det sier seg dermed selv at TT`s ønske om å tilrettelegge for at flere skal ferdes i disse områdene vil kunne gi svært negative konsekvenser.

TT har i dag vintermerkede løyper som går til og fra Trollheimshytta. Disse blir brukt av de ivrigste så lenge det er snøføre utover våren. Det betyr også etter at kalvingen har begynt. Erfaringene våre med dette er delte. Spesielt gjelder dette folk som ferdes med hund. Selv etter å ha blitt informert om at det er rein i området, og de er bedt om å holde hunden i bånd, slippes hunden likevel så fort vi er ute av syne igjen. Dette viser at det er vanskelig å få forståelse for hvor sårbar rein er spesielt på denne tiden av året.

TT mener at hytta skal fremstå som beskjeden av størrelse. Men vi mener at dette kan ikke ansees som ei hytte med beskjeden størrelse, tatt i betraktning at den blir liggende i ett urørt område. Naustådalen er i seg selv en trang dal hvor økt aktivitet og ferdsel fort vil påvirke rein i området. Det må poengteres at selv om det fra reindriftsnæringas side har vært fokusert mest på tiden like før og etter kalving, så er disse områdene også av stor betydning utover første del av sommeren. Gode beiteforhold gjør at reinen holder seg i området også etter kalvinga.

Med bekymring for de negative konsekvensene denne utbyggingen vil kunne gi reindriften, påklager Trollheimen Sijte Verneområdestyrets vedtak om å imøtekomme søknaden om nybygg av turisthytte i Naustådalen.

Trollheimen Sijte
v/ distriktsstyret

Arkivsaksnr: 2011/4890-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 20.07.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	70/2012	30.08.2012

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal - klage på vedtak i sak 42/2012 - ny turisthytte i Naustådalen - Trollheimen landskapsvernområde, Surnadal kommune

Klager:

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal ved Øystein Folden, 6630 Tingvoll.

Dokumenter i saken:

1. Klage fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal 11. juni 2012
2. Verneområdestyre for Trollheimen`s vedtak og saksframlegg i sak 42/2012
3. Søknad fra Trondhjems Turistforening av 27. juni 2011 sendt Surnadal kommune
4. Uttale datert 16.08.2011 fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal
5. Uttale datert 15.08.2011 fra Møre og Romsdal fylkeskommune
6. Referat – Vinterbefaring i Naustådalen 30-04-2009
7. Høringsuttale fra Reindrifftsforvaltningen av 03.01.2012
8. Uttale fra Trollheimen Sitje av 26.11.2011
9. Arealbrukskart Trollheimen Sitje

Klagen vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.87.
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
3. Naturmangfoldloven

Forvalters tilrådning

Klagen fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal tas ikke til følge. Verneområdestyret for Trollheimen opprettholder sitt vedtak i sak 42/2012 av 07.05 2012.

Vurderingene er gjort med utgangspunkt i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og det er vektlagt en områdebruk basert på forvaltningsplanens ønske om å flytte mer av trafikken i Trollheimen mot de vestre områdene. Området er i dag tilrettelagt for fotturister ved merket sti, og en utbygging av turisthytte i Naustådalen vil spare andre områder, som ikke er tilrettelagt, for videre press og utbygging i framtiden.

Klagen

Naturvernforbundet ønsker at vedtak i sak 42/2012 bygging av ny turisthytte i Naustådalen, omgjøres til avslag.

Naturvernforbundet peker på at Trondhjems Turistforenings grunngivning for å bygge ei hytte i Naustådalen er at medlemmene ønsker det.

Naturvernforbundets medlemmer er også brukere av området og deres ønske er at det ikke bygges noen ny turistforeningshytte. De kan derimot ikke søke om det slik turistforeningen kan når de ønsker å bygge, og vil derfor ikke få muligheten for å bli hørt i samme grad.

Grunngiving av klagen er at det ikke kan forventes at alle skal kunne gå enhver turrute i fjellet, ei heller at det må være turruter i fjellet for at folk skal kunne gå der. De viser til at der tilrettelegging ikke skader naturinteressene kan dette skje, og at det til og med kan være ønskelig. Det avgjørende for Naturvernforbundet er hvilken påvirkning tiltaket har. Det vises videre til verneformålet for Trollheimen; «... å ta vare på et særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.» Og det pekes på at det ikke bare er biologiske verdier, men landskapet og ofte langvarig kulturpåvirkning som er viktig. Ei turisthytte i Naustådalen vil påvirke landskapet mer enn dagens nødbu, som er såpass lita at den underordner seg landskapet ganske godt. At stien er merket er av mindre betydning for landskapsvirkningen.

Videre vises det til forvaltningsplanen for Trollheimen kap 6.1 Kategorier for soneinndeling, der beliggenheten av ei hytte i Naustådalen vil være i overgangen mellom Vernesone kategori 1 og 2. Vernesonens overordnede mål er at naturvern hensyn skal være overordnet andre interesser.

Avslutningsvis pekes det på viktigheten området har for reindrifta i dag, og i framtiden som et mulig egnet område for villrein fra Dovrefjell, som utsettes for press av *ymse utbyggingsaktivitet*.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vernet av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Trollheimen LVO har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter, jf. verneforskriften kap. IV pkt. 1.1. a). Når det ikke er i strid med formålet med vernet kan det i medhold av verneforskriften kap. IV punkt 1.3 d) etter søknad, åpnes for bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen LVO. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

Vurdering av saken

Verneområdestyret var i sak 42/2012 delt i synet på om bygging av ny turisthytte i Naustådalen. Det kom to forlag på tillegg til forvalters innstilling som ble tatt med i den endelige innstillingen

til vedtak, både for å forbygge mot turgåeres uheldige adferd i områder med rein, og med tanke på sikkerhet vinterstid. Med 8 mot 2 stemmer ble følgende vedtak fattet:

«Verneområdestyret for Trollheimen imøtekommer søknaden fra Trondhjems Turistforening. Med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 1.3 d) gis det tillatelse til bygging av turisthytte i Naustådalen.

Vilkår:

For å minimere byggets visuelle landskapseffekt skal hus og tak være av tre/stein med grå fargetoner.

Transport av materialer og utstyr til byggearbeidet må skje med helikopter. Tidspunkt for transport og byggeperiode skal legges slik at de uheldige virkningene på reindrifta og viltet reduseres til et minimum.

Tilrettelegging av uteareal rundt bygningen skal skje uten tekniske inngrep.

Søker må sørge for at dagens Nauståbu rives / flyttes ut.

Også framtidig årlig transport av proviant, gass og ved skal skje ved bruk av helikopter.

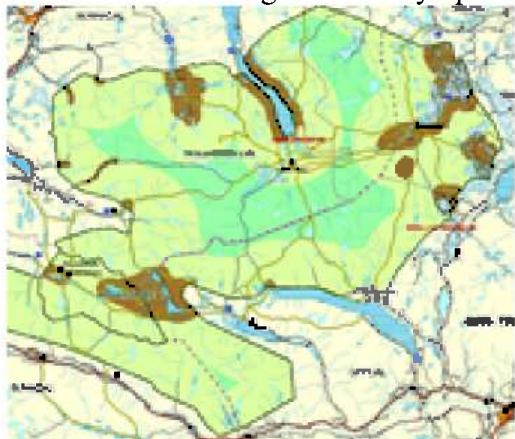
TT skal spre informasjon til brukere av området om reindriften i Trollheimen og hvordan turgåere påvirker reinen.

Det legges til grunn at ruta gjennom Naustådalen ikke skal vintermerkes og at dette hensyntas i en framtidig besøksplan for området.»

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal har påklaget verneområdestyrets vedtak av 07.05.2012, og ønsker at Verneområdestyre for Trollheimen omgjør sitt vedtak til avslag. Klagen er mottatt innen klagefristen.

Bakgrunnen for søknaden fra TT var behov for å korte ned den lange turen mellom Trollheimshytta og Kårvatn, som har ca 10 timers gangtid i dag. Ønsket bygging av ny turisthytte i Naustådalen berører Trollheimen landskapsvernområde. Det har vært merket tursti i Naustådalen siden sist på 1800 tallet.

I utarbeidelsen av forvaltningsplanen for Trollheimen ble det gjort en soneinndeling der områdene ble kartlagt med hensyn på avstand til større tekniske inngrep, se kart under.

Av kartet kan vi se at ei turisthytte i Naustådalen vil ligge mellom vernesone kategori 1 (mørk grønn) og 2 (lys grønn). Det er kun den mørke grønne delen som er urørt i betydningen som ligger til grunn for INON kartleggingen i Norge (mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep), men for Trollheimen ønsket man da forvaltningsplanen ble laget, også å ta med de områdene som ikke kunne kalles villmarksområder etter DN's definisjoner, men som på grunn av blant annet vertikale avstander oppleves som urørte. Ei hytte (heller ikke ei turisthytte) kommer ikke inn under definisjonen av tyngre tekniske inngrep – som omfatter inngrep som veier, kraftanlegg m.m. Det er likevel ikke tvil om at bygninger i en dal som Naustådalen vil påvirke graden av opplevd urørthet for den som vandrer i området. Likeledes vil tilrettelegging, som ei turisthytte er, medføre en del motorisert transport av materialer, varer, ved m.m. både i forbindelse med byggingen og senere ved drift av hytta.

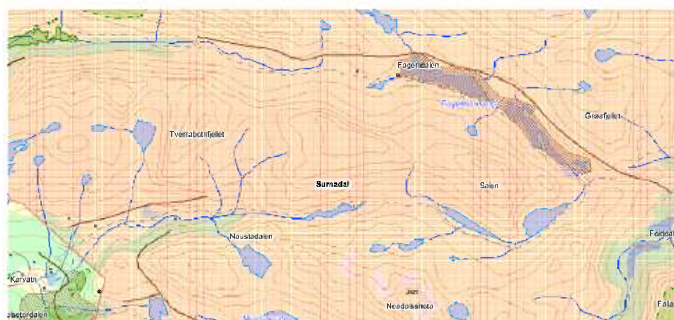
Naturvernforbundet viser til at deres medlemmer ikke kan søke om at området ikke bygges ut, mens Turistforeningen kan søke om dette, slik som i denne saken. Verneområdestyret må veie ulike behov og ønsker mellom brukergruppene mot hverandre, og kan bare tillate tilrettelegging dersom dette ikke skader verneformålet, som i Trollheimen er å ta vare på «... *eit vakkert og særmerket fjellområde med skog og seterdalar og eit rikt plante og dyreliv.*». Forvaltningen må skje helhetlig for hele Trollheimen. Forvaltningsplanen peker på at eventuelle framtidige anlegg for friluftslivet kun skal kunne skje i tilknytning til de områdene som allerede er tilrettelagt for friluftsliv, for å spare områder uten tilrettelegging.

Naturvernforbundet mener at bygging av ei turisthytte i Naustådalen vil skjemme landskapet, og dermed er i konflikt med verneformålet. Naturbasen viser ingen særlige arter eller naturtyper som gjør at vi bør ta særlige hensyn, men det er klart at ei turisthytte vil synes i dette åpne fjell-landskapet. Ved tomtevalg, utforming og farge kan den uheldige visuelle effekten minimeres.

TT viser til et behov for å bygge hytta, og verneforskriften har hjemmel for å kunne åpne for slik bygging. Vurdert for Trollheimen samlet vil ei hytte i Naustådalen dekke behovet for kortere ruter, og vil kunne flytte noe av ferdseilen mot vestre deler av Trollheimen.

Naturvernforbundet peker på ivaretagelse av området som et framtidig villreinområde. Trollheimen er vernet som landskapsvernområde, og målet er å sikre landskapsbildet for framtiden. Det er ikke pålagt artsvern for villrein. Hensyn til arter bør derfor være til aktuelle trua arter og naturtyper vi finner i området i dag.

Ved en gjennomgang av naturbasen er det ingen særlige funn i området som krever særskilt hensyn til enkelt arter eller viktige naturtyper, se kartutsnittet fra Naturbasen under.

Naturmangfoldloven

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Verneforskriften og forvaltningsplanens soneinndeling og retningslinjer for utvikling og bruk, gir rammer for hvilken tilrettelegging vi kan ha i Trollheimen. Det går tydelig fram at naturvern hensyn er overordnet andre interesser, men at det skal være rom for både

reindriftsnæring (tamreindrift) og turistforenings aktivitet, når dette ikke går på bekostning av verneverdiene (landskapets karakter og plante-/ dyrelivet).

Søk i Naturbasen viser ingen særskilte arter eller naturtyper det må tas hensyn til. Likevel er hensynet til landskapets karakter viktig å ivareta.

Gjennom informasjon fra Turistforeningen vet vi at området har mindre ferdsel enn tilsvarende ruter i «trekanten», men også at den eventuelle økningen i ferdselen gjennom den merkede traseen gjennom Naustådalen, som følge av omsøkte utbygging, ikke vil være i strid med verneformålet, da området vil tåle betydelig mer fottrafikk uten at dette vil påvirke landskapets karakter. Det er bygningen i seg selv som vil påvirke landskapsbildet visuelt.

Klagene i saken, både fra Trollheimen Sitje og Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, synliggjør at tiltaket vil ha uheldige virkninger for en del brukergrupper. TT og grunneier peker på sin side på behov / ønsker hos andre brukere.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig for å ta en avgjørelse i saken, og føre- var prinsippet (§9 i NML) er ikke nødvendig å benytte.

§10 Samlet belastning

Naustådalen har vært tilrettelagt for ferdsel gjennom merking av sti siden sist på 1800-tallet. Det er ei nødbu i dalen i dag, og ei seter ca 2 timers gange nærmere Kårvatn. Sidedalførene Romådalen og Fagerlidalen, samt fjellområdet i sør; Neådalsnota / Neådalsfjellet og Neådalen er ikke tilrettelagt for fotturister og således viktige å spare for tilrettelegging også i framtiden.

Mange av rutene i Trollheimen er lange, men kun Langliruta kan sammenlignes med ruta mellom Trollheimshytta og Kårvatn. Også på Langliruta er det planer om å etablere en selvbetjent turisthytte (men utenfor LVO) særlig tilrettelagt for de som reiser kollektivt på vei til Trollheimen. Mellom de andre turisthyttene kan man velge mellom krevende lange ruter og kortere / mindre krevende ruter. Det fryktes derfor ikke en utvikling der alle rutene på sikt må deles opp.

Det synes ikke urimelig å etterkomme behovet TT har for å korte inn strekningen Trollheimshytta - Kårvatn, men det er viktig å passe på at alle områder ikke tilrettelegges / bygges ut.

Ved å gi tillatelse til bygging av Nauståbu vil dagens ferdselsmønster endres noe. Hvor stor del av ferdselen som vil overføres til de vestre delene, som jf. forvaltningsplanen tåler mer bruk, er uvisst. Et mulig resultat er at «Trekanten» kan få mindre belastning, eller eventuelt tåler en økning uten ytterligere behov for kapasitetsøkning på de eksisterende betjente hyttene. Men ei hytte i Naustådalen kan også fungere som ennå en ny innfallsport inn i de sentrale områdene. Eller den kan gi rom for turister som vil gå både til og fra Kårvatn, og således ikke bruke de urørte områdene mot Fagerlidalen og indre Folddalen mot Trollheimshytta, men randsonen mot Kårvatn og Todalen mer.

Forvaltningsplan og -praksis, er tydelig på at nyetablering av stier og anlegg skal skje i områder som allerede er tilrettelagt og at områder uten tilrettelegging skal beholdes slik også i framtida. Naustådalen har vært merket siden sist på 1800-tallet. Ved tydelig differensiert forvaltning forankret i plan, synes det derfor ikke å være noe presedensfare i Trollheimen ved å gi dispensasjon i denne sak.

§§ 11 Kostnad ved miljøforringelse

En eventuell bygging og senere drift må ta hensyn til reindrifta, viltet og friluftslivet. Byggearbeidet må skje uten større tekniske inngrep. Det må ryddes opp etter byggevirkosomheten og dagens Nasutåbu må rives / fjernes.

§12 Miljøforsvarlige teknikker og lokalisering.

Flere befaringer har ført til dagens planlagte tomtevalg, som regnes som den best egnede. For å minimere byggets visuelle landskapseffekt bør hus og tak være av tre eller stein med grå fargetoner. Tilrettelegging av uteareal rundt bygningen bør skje uten tekniske inngrep.

Transport av materialer og utstyr til byggearbeidet bør skje med helikopter. Tidspunkt for transport og byggeperiode bør legges slik at de uheldige virkningene på reindrifta og viltet reduseres til et minimum.

Også framtidig årlig transport av proviant, gass og ved bør skje ved bruk av helikopter, dette for å minimere den totale motorferdselen i området. Vintertransport med snøscooter vil bli omfattende og lang, via Folddalen, og bør derfor unngås.

Vurdert i forhold til verneforskrift, verneformål og forvaltningsplanens føringer synes det å kunne åpne for bygging av ny turisthytte i Naustådalen. Det anbefales derfor at klager ikke gis medhold i denne saken, men at verneområdestyret lar saken være førende for områdebruken i de urørte områdene som i dag ikke er tilrettelagt for fotturistene.

Kopi:

Surnadal kommune, 6650 Surnadal
Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde
Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Statens naturoppsyn, Pb 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Reindrifftsforvaltningen i Sør-Trøndelag og Hedmark, Øra 28, 7374 Røros
Trondhjems Turistforening, Sandgata 30, 7012 Trondheim
Møre og Romsdal Fylkeskommune, Fylkeshuset, 6404 Molde
Trollheimen Sitje, Nerskogen, 7393 Rennebu
Gudmund Kårvatn, 6645 Todalen

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal

Tingvoll, 11. juni 2012

Miljøverndepartementet
v/Verneområdestyret for Trollheimen

KLAGE – VEDTAK OM HYTTE I NAUSTÅDALEN

Vi viser til sak 2011/4890 – 432.2, vedtak den 7.5.2012, som Naturvernforbundet har fått tilsendt ved e-post 21.5.2012.

Vedtaket vi klager på:

Verneområdestyret for Trollheimen imøtekommer søknaden fra Trondhjems Turistforening. Med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 1.3 d) gis det tillatelse til bygging av turisthytte i Naustådalen.

Vilkår:

For å minimere byggets visuelle landskapseffekt skal hus og tak være av tre/stein med grå fargetoner. Transport av materialer og utstyr til byggearbeidet må skje med helikopter. Tidspunkt for transport og byggeperiode skal legges slik at de uheldige virkningene på reindrifta og viltet reduseres til et minimum. Tilrettelegging av uteareal rundt bygningen skal skje uten tekniske inngrep.

Søker må sørge for at dagens Nauståbu rives / flyttes ut.

Også framtidig årlig transport av proviant, gass og ved skal skje ved bruk av helikopter.

TT skal spre informasjon til brukere av området om reindriften i Trollheimen og hvordan turgåere påvirker reinen.

Det legges til grunn at ruta gjennom Naustådalen ikke skal vintermerkes og at dette hensyntas i en framtidig besøksplan for området.

Naturvernforbundet sitt ønske for klaga er at vedtaket blir omgjort til avslag av søknaden.

Naturvernforbundet har som hovudarbeidsområdet biologisk mangfald og det enkle friluftslivet. Viss det er nødvendig, kan vi gjere nærare greie for vår klagerett.

Viktigaste grunngevinga for ei hytte i Naustådalen er at Trondhjems Turistforening sine medlemmer har ønskje om det.

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal
v/Øystein Folden, 6630 TINGVOLL

Telefon 91 81 25 42 – epost moreromsdal@naturvern.no – internett www.naturvern.no/mr

Vi har sagt det før og seier det igjen. Naturvernforbundet sine medlemmer har også interesser. Dei vil vere mest tent med at Naustådalen ikkje har noko turistforeiningshytte. Og våre medlemmer bruker gjerne Turistforeininga sine hytter andre stader, så det er sagt.

For å ikkje bygge hytte treng ein som kjent ikkje grunneigarløyve, byggeløyve eller andre løyve, så det har vore vanskeleg for oss å søke om noko så vi kjem i dialog med verneområdestyret. 28.2.2012 spurde Naturvernforbundet i e-post om vi ville bli invitert til noko møte eller kunne få høve til å presentere våre interesser i denne saka, slik som andre hadde fått. Spørsmålet har også vore omtala på telefon noko seinare. Vi har fått inntrykk av at det ikkje var aktuelt. Sjølv om vi ikkje blir invitert, meiner vi at Naturvernforbundet har ein del synspunkt som gjerne skal takast med når ein arbeidar i grenseland mellom biologisk mangfald, klassisk naturvern og enkelt friluftsliv. Sjølv om vi ikkje har raude T-ar eller hytter, representerer vi også ei vesentleg side av dette.

Det er ingenting som tilseier at turistruter i fjellet skal vere så korte at dei fleste kan gå dei. Det er i grunnen ikkje noko som tilseier at det skal vere turistruter i fjellet, fjellet er jo fullgodt også utan tilrettelegging. Men der det ikkje er til skade for naturinteressene, kan det sjølvstøtt leggjast til rette gjennom merking av stigar og bygging av hytter, det er til og med ønskeleg. Det som er avgjerande i slike spørsmål er kva påverknad tiltaka har.

Trollheimen er verna som landskapsvernområdet. *”Formålet med vernet av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.”*

I dette ligg det at det ikkje er biologiske verdiar aleine, men landskapet og ofte langvarig kulturpåverknad som er viktig grunnlag for vernet. I bestemmelsane knytt til vernet av Trollheimen ligg det mellom anna ei viss sonering i område med tanke på at nokre areal kan tilretteleggast, andre ikkje. Den planlagde Naustådalshytta er plassert i vernesone, omtrent i overgangen mellom kategori 1 og 2.

I forvaltningsplana s. 28 er det eit oversyn over sonesystemet:

6.1. Kategorier for soneinndeling

1) Vernesone:

Sonen dekker områder der det er få spor etter nyere tekniske inngrep, ofte villmarkspregede områder der naturvern hensyn skal være overordnet andre interesser.

2) Brukssone:

Sonen dekker tidligere seterdaler og områder som i dag er tilrettelagt for friluftsliv, seterdrift eller rein-drift.

3) Sone med spesiell tilrettelegging og tiltak:

Sonen dekker områder der tekniske inngrep allerede finnes, og der forholdene kan legges til rette for ferdsel og enkle tiltak i forbindelse med friluftsliv, reiseliv m.m.

6.2. Prinsipp for soneinndeling

Etter registrering og kartfesting av ulike typer inngrep innenfor Trollheimen landskapsvernområde, er inndelingen i soner og utarbeidelsen av retningslinjer for de ulike sonene basert på følgende:

- Den første bruken av et urørt område vil påvirke området mer enn senere bruk. Det er derfor et sentralt virkemiddel å kanaliserte ferdselen for å spare urørte eller tilnærmet urørte områder.
- I de sentrale strøk av verneområdet og i områder som fremdeles er tilnærmet urørte, bør det generelt vises varsomhet med tilrettelegging.
- Det skal tas hensyn til områdenes fauna og vegetasjon, samt dets sårbarhet for bruk til ulike årstider.
- Tilrettelegging for friluftsliv bør bygge på det ferdselsmønster og de turrutene som allerede finnes i området.
- Registrerte kulturminner påvirker ikke sonekategori for et område, men bruken av kulturminnet gjør det.
- Tilrettelegging for ny kommersiell virksomhet skal ikke skje innenfor verneområdet.
- Organiserte og kommersielle tilbud skal i hovedsak legges til sone med spesiell tilrettelegging og tiltak eller brukssone med tradisjon for dette.

Som ein ser av dette så er det på ei rad punkt lagt opp til at inngrep, også i samband med turisme, skal styrast til brukssona og ikkje i vernesona.

Areal utan eller med få og små inngrep blir det stadig mindre av, og det er sjeldan at det kjem på tale å fjerne inngrep og tilbakeføre så godt det let seg gjere til "urørt" natur. Sjølv der det er sterke biologiske grunnar som på Dovrefjell, viser dette i praksis seg å vere vanskeleg, jf. Snøheimsaka. Såleis er det heilt vesentleg at ein ikkje gjer inngrep i område som står fram som urørte. At slike areal er tilgjengeleg for ein del, slik som Naustådalen, er ein kvalitet som er nærast unik og som må takast vare på.

Alle norske fjell er ikkje tilgjengeleg for alle. Dei som ikkje har kapasitet til å gå ein slik tur som gjennom Naustådalen, må heller nytte høvet til å gå andre ruter. Slike ruter er tilgjengeleg andre stader i Trollheimen og ikkje minst på Fjordruta. TT har elles fått løyve til å gjere andre tiltak ved vedtak i same møte, tiltak som vil kome vandrarene til gode utan at ein gjer noko større med landskapet.

Nødbua som er i Naustådalen kan vel ikkje akkurat seiast å vere vakker eller tilpassa landskapet, men ho er nøktern og såpass lita at ho på den måten underordnar seg landskapet ganske godt. Det vil ikkje ei turisthytte gjere, same kva materiale ho blir bygd av og tilpassa ho blir. Ei slik hytte vil uansett bli eit framandelement. Blir ei slik hytte bygd, vil ikkje Naustådalen vere ein dal nærast upåverka av inngrep. At stigen er merka har derimot ikkje nokon slik vanskeleg landskapsverknad.

Det er Naturvernforbundet si oppfatning at bygging av ei turistforeiningshytte i Naustådalen vil vere klart i strid med verneføremålet. Forvaltningsplana s 25 skildrar dette ganske sterkt:

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal
v/Øystein Folden, 6630 TINGVOLL
Telefon 91 81 25 42 – epost moreromsdal@naturvern.no – internett www.naturvern.no/mr

I et samfunn der områdene med urørt natur minker sterkt, er det særlig viktig å sikre de siste gjenværende inngrepsfrie naturområdene innenfor Trollheimen LVO. Soneinndeling framhever disse uberørte områdene. Det er viktig at det føres en restriktiv og ensartet dispensasjonspraksis i de uberørte naturområdene. Dispensasjon fra verneforskriften skal bare gis når tiltaket eller inngrepet ikke kan skade viktige verneverdier.

Vi har ikkje gått mykje inn på biologiske verdiar som kan bli skadelidande av ei hytte, men det er klart at ei hytte vil kunne påverke tamreindrifta som er i området i dag. Vi meiner ein også skal ta høgde for at desse områda seinare kan vere aktuelle for bruk til villreinforvaltning, t.d. knytt til reinstammen på Dovrefjell som på mange måtar er noko trengt av ymse utbyggingsaktivitet. Skadeverknaden ved at eit slikt tiltak vil bli vanskeleggjort må reknast med i ein sak som denne.

Med vennleg helsing

Øystein Folden

leiar i Naturvernforbundet i Møre og Romsdal

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal
v/Øystein Folden, 6630 TINGVOLL

Telefon 91 81 25 42 – epost moreromsdal@naturvern.no – internett www.naturvern.no/mr

Arkivsaksnr: 2012/499-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 08.08.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	71/2012	30.08.2012

Greta og Hans Hoset - Nytt seteranlegg på Jølhaugen, Trollheimen landskapsvernområde, Rennebu kommune

Søker:

Advokatfirma Krogstad ANS på vegne av Greta og Hans Hoset.

Dokumenter i saken:

1. Søknad fra Advokatfirma Krogstad ANS, på vegne av Greta og Hans Hoset, datert 14.11.2011 til Rennebu kommune, videresendt fra Rennebu kommune den 22.12.2011
2. Foreløpig svar fra Rennebu kommune av 05.12.2011
3. Uttale fra Rennebu kommune av 08.08.2012

Søknaden vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.1987
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
3. Naturmangfoldloven

Tidligere behandlinger:

Saken ble behandlet i verneområdestyret for Trollheimen den 22.02.2012 (sak 11/2012), men ble utsatt for å gi søkerne mulighet til å dokumentere behovet for nytt seteranlegg bedre.

Den 27.06.2012 var verneområdestyre på befaring i Jøldalen, sammen med Greta og Hans Hoset og Advokatfirma Krogstad ANS ved Olav Kuvås, samt representanter fra Rennebu kommune. Hans Hoset viste dokumentasjon på at fjøset (satt opp i 1993) på Hosetsetra ikke var bygd for framtidig seterdrift, men for å komplettere setertuet slik det opprinnelige var. Rennebu kommune fortalte om drifta på garden til Hoset.

Rennebu kommune har etter befaringen laget en uttale som peker på at det er viktig å legge til rette for en aktiv og god landbruksutnyttelse som ivaretar verneverdiene, og de er av den oppfatning at landbrukseiendommen ikke kan utnytte sitt ressursgrunnlag på en optimal måte i fremtiden uten det omsøkte seteranlegg.

Saken er ved 2. gangs behandling noe bedre belyst, men det har ikke kommet nye fakta i saken som endrer opprinnelig saksframlegg og innstilling vesentlig.

Forvalters tilrådning

Verneområdestyret for Trollheimen finner ikke å kunne imøtekomme søknaden om oppføring av nytt seteranlegg på Jølhaugen. Søknaden fra Greta og Hans Hoset, fremmet av Advokatfirma Krogstad ANS, avslås med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap. IV punkt 1.1. a).

Saken er vurdert i henhold til Naturmangfoldloven §§ 8-12. Det er vektlagt faren for pressendens ved å gi tillatelse til å etablere et seteranlegg uten bedre dokumentasjon på faktisk behov / framtidige driftsplaner knyttet til seterdrift. Dersom dette endrer seg når ny bruker overtar driften av gården er verneområdestyret åpen for å behandle saken igjen.

Søknaden

Greta og Hans Hoset søker Rennebu kommune om å få bygge seterhus og seterfjøs på sin eiendom 151 /1 på Jølhaugen i Rennebu. Søknaden sendes via Advokatfirmaet Krogstad ANS, som på vegne av søkerne fører saken.

Det planlegges generasjonsskifte på garden og i den forbindelse ønsker Greta og Hans Hoset og legge til rette for best mulig framtidig driftsmulighet for neste bruker, datteren Siri Hoset.

Ett komplett seteranlegg på Jølhaugen vil gi gode muligheter til både setring og turisme som attåt næringsvirksomhet.

Garden har i dag ei seter lenger inn i Jøldalen, men plasseringa av denne er uheldig for drift med melkekyr. Både avstand til bilvei og hjemgård og restriksjoner på bruken av Jøldalsveien brukes som argumenter i den forbindelse. Jølhaugen derimot, er gunstig plassert like ved veg som er åpen for bil.

Eiendommen gnr 151 bnr 1 på Jølhaugen ble kjøpt som tilleggsareal i 1971, med betingelse om fradeling av sætervollen. Ulike omstendigheter gjorde at fradeling ikke skjedde, men at Ola Myren i 1985 fikk punkt feste på seterhusene. Begrunnelsen for «bare» å gi punkt feste var at en fradeling av setervollen på Jølhaugen vil forhindre de nye eierne en eventuell oppføring av bygninger for brukets utnyttelse av sine rettigheter i sameiet.

Verneforskrift, forvaltningsplan og Naturmangfoldloven

Formålet med vernet av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Trollheimen landskapsvernområde har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter, jmf verneforskriftens kap. IV pkt. 1.1.

I verneforskriften kap. IV punkt 1.3 e) går det fram at forvaltningsmyndigheten, når virksomheten ikke er i strid med verneformålet, på nærmere vilkår kan gi tillatelse til: *«Nydyrking og oppføring av nye seteranlegg og framføring av jordbruksveg, kraftline og teleline/kabel der det er naudsynt.»*

I forvaltningsplanen for Trollheimen heter det at søknader om dispensasjon for nybygg/tilbygg vurderes i hvert enkelt tilfelle på bakgrunn av kriterier som behov, byggets størrelse og funksjon, beliggenhet og tilknytning til annen bebyggelse.

Oppføring av nye seteranlegg bør bare skje i de tilfeller det foreligger et reelt næringsbehov. Dette behovet må dokumenteres.

Ellers går det fram i forvaltningsplanen at tradisjonelt beitebruk og seterdrift bør holde fram og gjerne øke i omfang.

Forvaltningsplanen understreker at fradeling av driftsbygninger til fritidsformål vil føre til at hovedbruket ikke kan påregne byggetillatelse for nye bygninger. Den driftsøkonomiske ulempen fradeling får for ressursgrunnlaget på hovedbruket er noe som forventes at landbruksmyndighetene vurderer ved behandling etter jordloven.

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen LVO. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

Vurdering:

Greta og Hans Hoset søker om mulighet for å få oppføre seteranlegg på sin eiendom på Jølhaugen gnr 151 bnr 1. Fra før eier de Hosetsetra gnr 119 bnr 1, lenger inn ved Langfjellet i Jøldalen.

I 1993 fikk dagens drivere, Greta og Hans Hoset, tillatelse til å sette opp nytt seterfjøs på Hosetsetra (det gamle var revet i 1972-73). Tillatelsen var gitt med bakgrunn i at det var aktuelt med framtidig seterdrift.

Det er forståelig at det vurderes som enklere å drive melkeproduksjon på Jølhaugen kontra på Hosetsetra. Når ny bruker ennå ikke helt har bestemt seg for hvilken drift hun skal ha er det derimot ikke mulig å åpne for noe tillatelse i denne saken ennå.

Skulle en framtidig utnyttelse av rettighetene på eiendommene i Jøldalen være knyttet til beite av ungdyr/ammekyr eller sau, synes bygningene på Hosetsetra å dekke behovet for bygninger knyttet til drifta. Turisme som attåtning er heller ikke noe det kan gis tillatelse til oppføring av bygninger til. Det har ved flere tidligere saker vært avslått søknader om oppføring av både gjeterhytter og oppføring av hytter eller seterbygninger til formål utleie eller turisme.

Det tjener verneformålet for Trollheimen å opprettholde eller øke beitingen i seterdalene. Det er derimot viktig å unngå at det kommer opp flere bygg i området, og det underliggende i forvaltningsplanens retningslinjer for bygg er å forhindre flere boenheter. Derfor ble det også pekt på i tillatelsen til Hoset om oppføring av seterfjøs i 1993, at fjøset ikke kunne innredes for boligformål.

En tillatelse til å oppføre et nytt seteranlegg vil medføre ny boenhet, og med det en utvidelse i antall bygninger i Trollheimen. Det er derfor viktig å ha større klarhet i faktiske planer og driftsbehov før en imøtekommer en slik søknad.

En mulig løsning for å imøtekomme søkers (ny brukers) behov eller ønsker i denne saken er å vurdere mulig makebytte mellom eierne av Hosetsetra og Målfrid og Klaus Grendal som eier Plasssetra som tilhørte gnr 151 bnr 1 på Jølhaugen. Et slikt bytte vil kun føre til behov for ny driftsbygning og ikke medføre noen ekstra boenheter.

Det er for forvaltningen viktig å stille strenge krav til faktiske dokumenterte behov for å unngå presedensvirkning av en eventuell tillatelse. Det er mange andre aktive gardbrukere med

eiendommer i Trollheimen som ønsker å bygge både nye seterbygninger, gjeterhytter og driftsbygninger til bruk i turisme.

Naturmangfoldloven

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Det foreligger ikke tilstrekkelig kunnskap om faktisk behov for nytt seteranlegg. Skulle dokumentasjonen senere vise at behovet var slik at det kunne åpnes for bygging ville et seteranlegg, eventuelt et nytt seterfjøs på Jølhaugen ikke foringe verneformålet. Faren er knyttet til hvor mange andre slike saker vi vil kunne få som en følge av en åpning for bygging her.

§9 Føre-var-prinsippet

På bakgrunn av faren for presedens bør det ikke åpnes for bygging slik det søkes om i denne Sak.

§10 Samlet belastning

En tillatelse for bygging av nytt seteranlegg på bakgrunn av dokumentasjonen vi har i denne saken vil medføre flere tilsvarende søknader. Bygging av nye seteranlegg med bakgrunn i behov for hus i forbindelse med turisme eller beitedyr vil føre til en økning i antall bygninger som sammen vil gi en forringelse / uthuling av verneformålet.

§ 11 Kostnad ved miljøforringelse

Ikke aktuelt å vurdere i denne sak.

§12 Miljøforsvarlige teknikker og lokalisering.

Ikke aktuelt å vurdere i denne sak.

For å kunne imøtekomme en søknad om oppføring av nytt seteranlegg kreves bedre dokumentasjon på faktisk behov for seter knyttet til melkeproduksjon. Siri Hoset må i tilfelle selv stå som søker og ha driftsplaner for flere år som viser behov for oppføring av seteranlegg knyttet til den faktiske produksjonen på garden.

Saken synes derfor ikke å kunne imøtekommes slik den er vist i søknaden fra Advokatfirmaet Krogstad ANS av 14.11.2011.

Kopi

Greta og Hans Hoset, 7393 Rennebu

Fylkesmannen i Sør Trøndelag, Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde

Statens naturoppsyn, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Rennebu Kommune, 7393 Rennebu

Dokid: 11011632 (11/1513-1)
151/1 SØKNAD OM OPPFØRING AV
SETERBU OG SETERFJØS

A D V O K A T F I R M A E T
KROGSTAD
A N S

M N A

Rennebu kommune

7391 Rennebu

Deres ref.:

Vår ref.: 1979001 /ok

Trondheim,

14.11.2011

**SØKNAD OM BYGGING AV SETERFJØS OG SETERBU PÅ
GNR 151 BNR 1 I RENNEBU- GRETA OG HANS HOSET**

Viser til førehandskonferanse 19.09.2011.

Vedlagt følger byggemelding på blankett nr 5153 i samsvar med e-post frå kommunen dagsett 20.09.2011, situasjonskart, teikningar og gjenpart av nabovarsel.

Litt om bakgrunnen for denne saka.

Johan Hoset kjøpte naboeigedomen som tilleggsareal i 1971. Skøyte vart tinglyst 03.01.1972. Det var eit vilkår for handelen at seljar skulle halde att setervollen under Hosetplassen i Jøldalen. Formuleringa var kanskje ikkje presis når det stod *"forplikter kjøperen seg å søke om å få skylddelt ifra sætervollen"*.

Vedlegg 1: Skjøte

Kommunen frårådde bruk av statens forkjøpsrett og Fylkeslandbruksstyret avslo bruk av statens forkjøpsrett.

Vedlegg 2: Møtebok frå fylkeslandbruksstyret frå 04.06 1972.

Rennebu jordstyre tilrådde konsesjon. Av ein eller annan grunn vart ikkje vilkåret i skøyte om frådeling av setervollen behandla. Dette var, etter mi meining, ein saksbehandlingsfeil.

Vedlegg 3: Møtebok frå Rennebu jordstyre frå 29.06.1972.

Kva som skjedde i fylkeslandbruksstyret har eg ikkje vore i stand til å finne ut.

Partnere:

Harald Krogstad
Olav Kuvås

Advokatfullmektiger:

Heidi Nergård, adv.flm.
Morten Svarstad, adv.flm.
André M. Larsen, adv.flm.

Avdelingskontor Orkdal

Besøksadresse:
Nøsensenteret
7320 Fannrem
Hver torsdag kl. 08.00–16.00
For timebest.:
tlf.: 73 84 19 00/908 83 928

I samarbeid med:

Advokatfirman Bäck & Lohse
Törnstensgränd 9
Boks 548
83127 Östersund
Tlf.: 063-13 21 30
Fax: 063-10 70 66

Partane oppfatta det slik at frådelling av setervollen var godkjent. Ola Myren heldt fram å brukt bygningane på setervollen som før.

Spørsmål om frådelling av setervollen vart tatt opp att i 1985. Søknaden vart frårådd av kommunen og vart avslått av Fylkeslandbruksstyret. I saksframlegget står det at skjøtet ikkje var kjent under konsesjonsbehandling i 1972. Dette er litt overraskande da kjøpekontrakt og skøyte var eitt og same dokument og må ha ligge ved konsesjonssøknaden. Det vart gitt samtykke til punktfeste for seljar Ola Myren. I saksframlegget står blant anna:
”En fradeling av setervollen på Jølhaugen vil forhindre eventuell oppføring av bygninger for brukets utnyttelse av sine rettigheter i dette sameiet.”

Vedlegg 4: Møtebok for fylkeslandbruksstyret frå 16.06 1986.

Avslaget på søknad om frådelling av setervollen vart seinare stadfesta av Landbruksdepartementet som også la vekt på at stølsvollen er:
”viktig for en forsvarlig utnyttelse av rettighetene i sameiet. Det er av betydning for driften av sameiet.”

Vedlegg 5: Vedtak frå Landbruksdepartementet dagsett 18.03.1987.

Vi må kunne konstatere at landbruksmyndigheitene fann fram til eit slags kompromiss ved å godta punktfeste. Med tanke på å sikre garden var dette likevel ikkje bra da den største verdien på setervollen låg i sjølve bygningane. Samtidig var vedtaket litt framsynt med tanke på framtidens jordbruk. Dei såg for seg framtidig trong for å sikre Johan Hoset og etterkommarane hans setervoll knytt til sameiga.

Korfor vart det godkjent punktfeste og dermed frådelling av husa 15 år etter konsesjonsbehandlninga ? Kanskje var dette som ei mellomløyning for å bøte på noko uheldig/feil saksbehandling i 1972.

Generasjonsskifte på Hoset

Generasjonane på Hoset har begynt planlegging av generasjonsskifte. Planlegginga er viktig og det tar tid. Siri Hoset skal etter kvart overta garden. Det er godt at ho er landbruksutdanna. Skal ho halde fram

med same driftsopplegg som foreldra med berre mjølkeproduksjon eller velje endra driftsopplegg ? Dette er ikkje bestemt enno.

Husdyrbruk

Husdyrbruk vil det framleis bli. Kan ressursane i utmarka nyttast betre enn i dag til husdyrbruk ? Kan turisme tenkjast å kunne bli attåtning ? Det vi veit at neste generasjon blir ei jente som er mye i Jøldalen og stortrivst i fjellet. Å utnytte rettane i fjellet ved å ha ungdyr og/eller sauer i fjellet vil vera sannsynleg.

Garden har Hosetsetra bortunder Langfjellet. Ulempen med denne plasseringa for ein som driv med mjølkekyr, er at setra ligg lang unna garden og bilveg. Restriksjonane på bruk av motorkjørety blir ikkje mindre. Jølhaugen ligg like ved veg som er open for allmenn ferdsel og er såleis ein svært tenleg plass å ha seter i dag med tanke på drift og ettersyn av dyr.

Kan det bli aktuelt å nytte setra i samband med turisme ?

Geografisk ligg det svært godt til rette for dette.

Kombinert med husdyrdrift vil det kunne vera gunstig.

Til Jølhaugen vil folk lett kunne kome om dei har helseproblem, har med små ungar eller ikkje har tid/ønske om langturar i fjellet. Her kan fjellgleda likevel opna seg.

Betre eigna plass for tilleggsnæring finst ikkje i heile dalen.

Landskapsvernområde og vernereglane – dispensasjon

Bygging av seterbu og seterfjøs krev formelt dispensasjon frå vernereglane.

Etter pkt 1.1

er alle inngrep som” vesentleg kan endre karakteren til landskapet.” forbode. Byggetiltaket til Hoset søker om, vil ikkje påverke karakteren til landskapet i det heile.

Etter pkt.1.3

kan forvaltningsstyresmakta gi løyve til oppføring av seteranlegg. Pkt 1.1 og 1.3 må sjåast i samanheng.

Slik eg ser det, er det ingen formelle hindringar for å gi løyve til bygging.

4

På denne bakgrunn bør både kommunen og forvaltningsstyresmakta kunne gi løyve til byggetiltaket.

Moglege spørsmål kan rettast til meg.

Beste helsing

ADVOKATFIRMAET KROGSTAD ANS

Olav Kuvås

Advokat

Mobil: 908 83 928

E-post: kuvås@krogstad.no

Søknad om tiltak uten ansvarsrett
etter plan- og bygningsloven § 20-2

Oppfylles vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd? Ja Nei

- tiltaket er i samsvar med arealplaner, plan- og bygningsloven med forskrifter
- ikke behov for tillatelse/samtykke/uttalelse fra annen myndighet

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser? Ja Nei
Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbeidstilsynet før igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850, jf. Kulturminneloven § 25, andre ledd? Ja Nei
Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen foreligge før igangsettelse av tiltaket.

Opplysninger gitt i søknaden eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Dersom det foreligger merknader fra naboer eller gjenboere, må det foreligge tillatelse fra kommunen før tiltaket igangsettes.

Søknaden gjelder

Eiendom/ byggested	Gnr. 151 Bnr. 1 Festenr. Seksjonsnr. Bygningsnr. Bolignr. Kommune
	Adresse Postnr. Poststed

Tiltakets art

Mindre tiltak til bebygd eiendom, pbl § 20-2 bokstav a) og SAK10 § 3-1

Tilbygg < 50 m² Frittliggende bygning (ikke boligformål) < 70 m² Antennesystem Skilt/reklame

Driftsbygning i landbruket med samlet bruksareal (BRA) mindre enn 1000 kvm, jf. pbl § 20-2 bokstav b) og SAK10 § 3-2

Midlertidig bygning, konstruksjon eller anlegg, pbl § 20-2 bokstav c) (som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år)

Bruksendring (fra tilleggsdel til hoveddel og motsatt innenfor en bruksenhet)

Planlagt bruk/formål ^{Beskriv} **SETERAV OG SETERFJØS**

Forhåndskonferanse

Pbl § 21-1 Forhåndskonferanse er avholdt Ja Nei

Dispensasjonssøknad og fravik fra TEK

Pbl Kap. 19 Det søkes dispensasjon fra bestemmelsene i: (begrunnelse for dispensasjon gis på eget ark)

Plan- og bygningsloven med forskrifter Kommunale vedtekter/forskrifter til pbl Arealplaner Vegloven Vedlegg nr. B -

Pbl § 31-2 Det søkes om fravik fra TEK for eksisterende byggverk (pbl § 31-2) Redegjørelse i eget vedlegg Vedlegg nr. B -

Arealdisponering

Planstatus mv.

Sett kryss for gjeldende plan

Arealdel av kommuneplan Reguleringsplan Bebyggelsesplan

Navn på plan

Reguleringsformål i arealdel av kommuneplan/reguleringsplan/bebyggelsesplan - beskriv **LNF-OMRÅDE**

	Velg aktuell kolonne iht. beregningsregel angitt i gjeldende plan*					
	%-BYA	BYA	%-BRA / %-TU	BRA	U-grad	
a. Grad av utnyttning iht. gjeldende plan	%	m ²	%	m ²		
Tomtearealet	b. Byggeområde/grunneiendom**	m ²		m ²	m ²	
	c. Ev. areal som trekkes fra iht. beregn.regler	-	m ²	-	m ²	
	d. Ev. areal som legges til iht. beregn.regler				+ m ²	
	e. Beregnet tomteareal (b - c) eller (b + d)	=	m ²	=	m ²	
Grad av utnyttning	Arealbenevnelse	m ² BYA	m ² BYA	m ² BRA	m ² BRA	m ² BTA
	f. Beregnet maks. byggeareal iht. plan (jf. a. og e.)	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²
	g. Areal eksisterende bebyggelse	0 m ²	m ²	m ²	m ²	m ²
	h. Areal ny bebyggelse	+ 90 m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²
	i. Parkeringsareal	+ m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²
	j. Sum areal	= 90 m ²	= m ²	= m ²	= m ²	= m ²
	Beregn grad av utnyttning (jf. e. og j.)***	%	m ²	%	m ²	

* Skal beregning av utnyttingsgrad skje etter annen regel, beskriv nærmere Vedlegg nr. Q -

** Dersom areal i rad b ikke er fremkommet av målebrev, beskriv nærmere Vedlegg nr. Q -

*** Vis ev. underlag for beregningen av grad av utnyttning i vedlegg Vedlegg nr. Q -

Tilleggsopplysninger om areal på ny bebyggelse

Skjer beregningen ovenfor i m² BRA, oppgi også: Bebygd areal: m² BYA Skjer beregningen ovenfor i m² BYA oppgi også: Bruksareal: m² BRA

Er beregningen foretatt i m² BTA, oppgi både bebygd areal og bruksareal.

Arealdisponering (forts.)		
Plassering av tiltaket	Kan høyspent kraftlinje være i konflikt med tiltaket? ☐ Ja ☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert	
	Kan vann og avløpsledninger være i konflikt med tiltaket? ☐ Ja ☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert	

Tilknytning til veg og ledningsnett		
Adkomst yegloven §§ 40-43 pbl § 27.4	Gir tiltaket ny/endret adkomst ☐ Ja ☒ Nei	Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg ☐ Kommunal veg ☒ Privat veg
		Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei Er vegrrett sikret ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☒ Nei
Vannforsyning pbl §§ 27-2, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat vannverk ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann ☒ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann	Beskriv <input type="text"/>
	Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	Vedlegg nr. Q -
Avløp pbl §§ 27-2, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg	Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☒ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☒ Nei
	Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☒ Terreng	

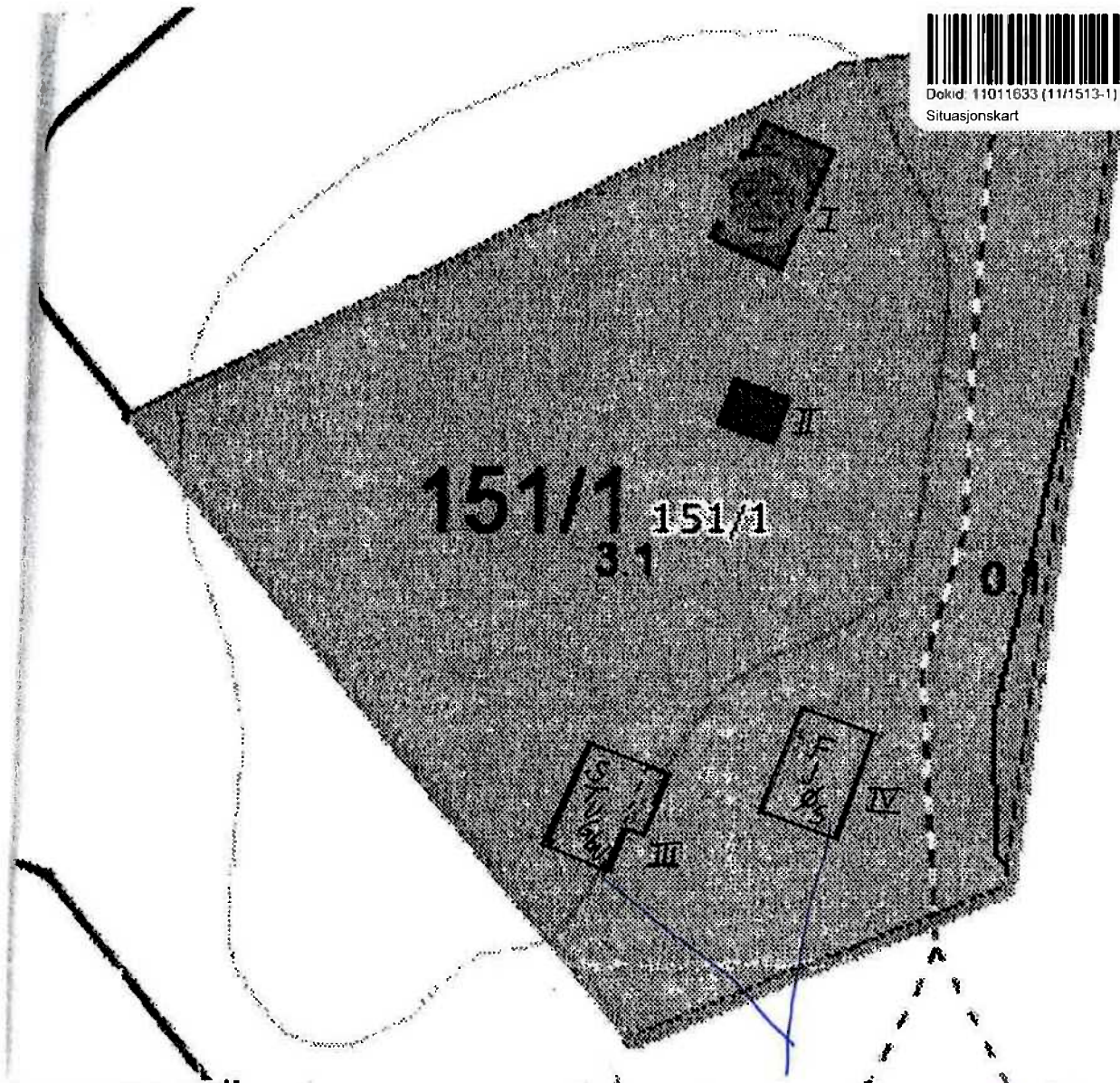
Vedlegg			
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra - til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader LANDSKAPSVERNOMRÅDE	B	-	☐
Nabovarsling (gjenpart/nabomerknader/ kommentarer til nabomerknader)	C	-	☐
Situasjonsplan/avkjøringsplan	D	-	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (eksisterende) X	E	-	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (ny) X	E	-	☐
Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet	I	-	☐
Andre vedlegg	Q	-	☐

Erklæring og underskrift		
Tiltakshaver		
Tiltakshaver forplikter seg til å la gjennomføre tiltaket iht. plan- og bygningsloven (pbl) og byggteknisk forskrift		
Navn HANS OG GRETA HOSET	Telefon (dagtid)	Mobiltelefon 95834752 / 418070058
Adresse HOSET	Postnr. 7393	Poststed RENNEBU
Dato 25/10 2011	Underskrift Olav Kuvås	E-post hhuset
Gjentas med blokkbokstaver OLAV KUVÅS ADVOKAT	Eventuelt organisasjonsnr.	

Dokid: 11011633 (11/1513-1)

Situasjonskart

Ombygget bygg

III Stugge : Hovedbygning : 7,75 m x 4,95 m
Vindfang/bod : 3,97 m x 1,40 m

IV Fjos : 8 m x 5 m

I Eksisterende stugge : Eier Målfrid Grendal

II Eksisterende uthus/vedskjul : Eier Målfrid Grendal

Advokatfirmaet Krogstad ANS
Postboks 746 Sentrum

7407 TRONDHEIM

Saksbehandler: Ingebrigt Drivstuen
Direktetelefon: 72 42 81 05
Direkte e-post:
ingebrigt.drivstuen@rennebu.kommune.no

Vår ref.
11/1513-3-IND/MAT 151/1

Deres ref.

Dato
05.12.2011

151/1 SØKNAD OM OPPFØRING AV SETERBU OG SETERFJØS

Foreløpig svar

jf. forvaltningslovens § 11a, pkt. 2

Søknad om tillatelse/ melding er mottatt her.

Gjelder: Nybygg, Seterhus og seterfjøs
Bebygd areal: 90.0 m², Bruksareal: ? m²
Gnr/ Bnr: 151/1
Sted: Jølhaugen, 7393 RENNEBU
Tiltakshaver: Hans og Greta Hoset
Hjemmelshaver: Hans og Greta Hoset

Søknad om oppføring av seterstue og seterfjøs er oversendt til Enhet for landbruk og miljø for intern høring. Enhet for landbruk og miljø må foreta en vurdering av de nye bygningene i henhold til behov i landbruksdrifta. Vurderingen er avgjørende for om tiltaket er i tråd med gjeldende arealformål (LNF-område) på stedet.

I tillegg vil Enhet for landbruk og miljø sørge for at saken blir tatt opp i områdestyret for Trollheimen landskapsvernområde.

Dersom Enhet for landbruk og miljø konkluderer med at det er behov for tiltaket i landbruksdrifta, og områdestyret gir sin tilslutning, vil saken bli behandlet etter plan- og bygningsloven slik den foreligger.

Ved gjennomgang av saken, ser vi behov for å få følgende utfyllende opplysninger: Arealopplysningene som er gitt, er ikke entydig i forhold til om de er bebygd areal (BYA) eller bruksareal (BRA). Vi ber om å få tilsendt spesifiserte arealer i henhold til dette (spesifisert både for bebygd areal (BYA) og bruksareal (BRA)).

Ved eventuell henvendelse ser vi gjerne at De oppgir saksnummer: **11/1513**.

Med vennlig hilsen
Rennebu kommune

Ingebrigt Drivstuen
Ingebrigt Drivstuen
Byggesaksrådgiver

Verneområdeforvalter Hege Sæter Moen
hege.sather.moen@fmmr.no

Saksbehandler: Kjetil Værnes
Direkte telefon: 72 42 81 41
Direkte e-post:
kjetil.vernes@rennebu.kommune.no

Vår ref.
11/1513-7-KVE/MAT 151/1

Deres ref.

Dato
08.08.2012

UTTALELSE VEDRØRENDE 151/1 - OPPFØRING AV SETERBU OG SETERFJØS

Saken gjelder søknad om oppføring av seterfjøs og seterbu i Trollheimen landskapsvernområde.

Enhet for landbruk og miljø ved Evy-Ann Ulfsnes og Kjetil Værnes deltok på befaring i Jøldalen sammen med verneområdestyret 27. juli 2012.

Saksopplysninger (slik som vi kjenner saken, vi tar forbehold om at verneområdestyret kanskje er kjent med andre forhold som vi ikke er kjent med):

Greta og Hans Hoset søker om å få bygge nytt seterfjøs og seterbu på gnr 151 bnr 1 inne i Trollheimen landskapsvernområde, nærmere bestemt ved Jølhaugen. Bygningene skal oppføres på egen eiendom gnr 151 bnr 1. Denne setervollen ligger i Jølhaugen sameie som søkerne er medeiere i.

Søkerne driver melkeproduksjon på Grindal. Dagens kvote er på 107.000 liter. I januar hadde de 19 kyr og 27 ungdyr. I henhold til skog og landskap er landbrukseiendommen på 135 dekar fulldyrka og 83 dekar innmarksbeite. I tillegg leier de 61 dekar fulldyrka jord fra naboer. Søkerne har ei sæter fra før (Hosetsætra) som ligger ca. 2 km innenfor Jøldalshytta. Hosetsætra ligger i Hoset-Haugen sameie. Søkerne er også medeiere i dette sameiet. Denne setra benyttes kun til fritidsformål pr i dag. Fjøsbygningen her ble gjenoppbygd i 1995, men er ikke benyttet til husdyrhold.

Søkerne ønsker å sette opp nytt seterfjøs og nytt seterhus ved Jølhaugen. Begrunnelsen for dette er et ønske om å legge til rette slik at neste generasjon kan ta over et seteranlegg som er klart til bruk. Seteranlegget skal oppføres slik at det blir mulig med tradisjonell setring med melkeku. De er usikre på hvilken drift som blir på seteranlegget, dette er opp til neste generasjon, men det kan tenkes at det blir beitedyr i kombinasjon med turisme. Det omsøkte seteranlegget ligger ca. 100 meter fra veien fra Kleva til Jøldalshytta, og ca. 600 meter fra parkeringsplassen på Kleva.

Søkerne har ikke satt opp en driftsplan for bruk av setra og utmarka rundt, dette kunne de gjort, men de har valgt å avvente dette slik at de selv og neste generasjon kan ha en fleksibilitet i bruken av setra.

Bakgrunnen for at det ikke er bygninger på søkerens setervoll i Jøldalen sameie er som følger: Setervollen og resten av eiendommen med gnr 151 bnr 1 ble ervervet som tilleggsjord i 1972 av generasjonen før søkerne (Johan Hoset). I forbindelse med denne overdragelsen ble bygningene på setervollen holdt tilbake av selger. Dette var ikke kjent for myndighetene som behandlet overdragelsen. På 80-tallet ble det ”ordnet opp” i dette, jfr. vedleggene, gjennom at bygningene ble fradelt med punkt feste. Det er verdt å merke seg at søkerne (samme søkere som i denne saken) den gang ba om å få fradelt hele setervollen, noe de ikke fikk. Resultatet ble dermed at søkerne stod igjen med en setervoll uten bygninger.

Vurdering

Omsøkte tiltak ligger i Trollheimen landskapsvernområde, et område som ble fredet for å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler. Forvaltningens viktigste oppgave er å klare å ta vare på naturkvalitetene som finnes i verneområdet. Den største utfordringen i seterdalene er gjengroing. Beitedyr og tradisjonell seterdrift er nødvendig for å hindre gjengroing. I gjeldende forvaltningsplan heter det at forvaltningsmyndighetene skal oppmuntre til fortsatt beitebruk og setring i Trollheimen. Samtidig er det et generelt forbud mot oppføring av nye bygninger innenfor Trollheimen LVO. Oppføring av nye seteranlegg kan skje ved dispensasjon fra verneforskriften i de tilfeller det er nødvendig. Behovet skal ifølge forvaltningsplanen dokumenteres. I denne saken er ikke behovet særlig godt dokumentert, det er for eksempel ikke laget en driftsplan som viser hvordan setra er tenkt bruk, og det er heller ikke framkommet andre opplysninger som tilsier at det er behov for seter nå av hensyn til dagens driftsform. Behovet for seteranlegget er begrunnet med at søkerne ønsker å utvikle gården til å bli en mer attraktiv arbeidsplass for neste generasjon.

Det omsøkte tiltaket vil etter vår vurdering ikke endre området negativt. Området har allerede et bebygd preg, og er i forvaltningsplanen definert som en brukssone. Ved å sette egnede vilkår for utforming av nye bygninger vil de falle naturlig inn i dette kulturlandskapet. Tiltaket vil være et grunnlag for økt beiting i området. Dette er særdeles viktig hvis en ønsker å opprettholde kulturlandskapet i Jøldalen. Det er allerede betydelige endringer i form av gjengroing, både på setervoller og i utmarka.

I kommuneplanens samfunnsdel står det at en skal søke å tilrettelegge for vekst i landbruket. En skal også se muligheter for å utvikle tilbud innen turisme og friluftsliv. Omsøkte tiltak med bygging av nytt seteranlegg vil trolig føre til økt næringsutvikling innen både tradisjonelt landbruk og turisme.

Utfordringen i vurderingen av omsøkte tiltak ligger i at søkerne er usikre på hvordan setra skal drives. De ønsker ikke å binde seg opp til noen detaljerte planer for hva de skal sette i gang med av aktivitet på setra. De antyder at det trolig blir beiting, kanskje i kombinasjon med turisme, dette med bakgrunn i beliggenheten som er nær parkeringsplass.

Det er videre slik at selv om det hadde eksistert en konkret plan for de neste fem årene, som inkluderte seterdrift, ville det vært usikkerhet knyttet til hvordan og hvor lenge landbrukseiendommen hadde blitt driftet etter denne planen. Dette skyldes i hovedsak den økonomiske situasjonen i landbruket.

Søkernes hovedønske med tiltaket er slik vi oppfatter det å legge til rette for at det skal være attraktivt å overta for neste generasjon. Som en kan lese av de vedlagte dokumenter fra delingsbehandlingen på 80-tallet heter det at setervollen ikke kan fradeles fordi ”det er av betydning å beholde arealet for å ha en mulighet til å kunne oppføre bygninger av betydning for driften av sameiet”.

Vi mener det er viktig å bidra til å legge forholdene i Jøldalen til rette for en aktiv og god landbruksutnyttelse som hensyntar verneverdiene, og er av den oppfatning at landbrukseiendommen ikke kan utnytte sitt ressursgrunnlag på en optimal måte i fremtiden uten omsøkte seteranlegg.

Med vennlig hilsen
Rennebu kommune

Kjetil Værnes
Enhetsleder

Vedlegg: Fylkeslandbruksstyrets klagebehandling av delingssøknaden fra 1985
Landbruksdepartementets klagebehandling av delingssøknaden fra 1985

Kopi: Ola T. Lånke, ordfører, her

Fylkesmannen i Møre og romsdal
Fylkeshuset
6404 Molde

Partnere:
Harald Krogstad
Olav Kuvås

Advokatfullmektig

Deres ref.:

Vår ref.: 1979001 /ok

Trondheim,

14.08.2012

André M. Larsen, adv.flm.

SØKNAD OM BYGGING AV SETERFJØS OG SETERBU PÅ GNR 151 BNR 1 I RENNEBU- GRETA OG HANS HOSET- REELT BEHOV

Avdelingskontor Orkdal

Besøksadresse:
Nøsensenteret
7320 Fannrem
Hver torsdag kl. 08.00–16.00
For timebest.:
tif.: 73 84 19 00/908 83 928

Eg viser til synfaring på Jølhaugen der spørsmålet om reelt behov var drøfta.

Kva er reelt behov på kort og lang sikt ?

Eg har i søknaden til kommunen vist til heile forhistoria for eigedomen på Jølhaugen. I ettertid kan vi vel seie at det var uheldig å dele frå seterstua. At det vart punktfaste i staden for sjølveigartomt er uvesentleg i denne saka. I saksdokumenta ser vi at landbruksmyndigheitene såg for seg at det seinare kunne bli aktuelt med bygging av seteranlegg.

Under synfaringa orienterte Greta Hoset om garden og framtida. Det vart sagt at Hans og Greta ikkje ville satse på å bygge opp seter med tanke på aktiv seterdrift for seg sjølv.(Dei kan svært gjerne tenkje seg å jobbe på setra som kårfolk). Dette var tiltak på å gjera garden meir attraktiv å ta over neste generasjon og gi han fleire bein å stå på. Greta og Hans har økonomi til slik investering. Kjøpesummen for neste generasjon vil likevel ikkje bli nemnande påverka av investering på Jølhaugen. For ein nyetablert neste generasjon vil bygging vera eit tungt økonomisk løft.

I ei tid der det mange stader er vanskeleg å få barn til å ta over gardsbruka, bør det leggest best mogleg til rette for generasjonsskifte frå foreldregenerasjonen og støttast frå landbruksforvaltinga i kommunen og andre med forvaltningsansvar for produksjonsareala, anten det gjeld dyrkamark eller utmark.

Hans og Greta Hoset er glade for at dei har ein landbruksutdanna neste generasjon som vil ta over garden, MEN dei meiner at det ikkje er rett at neste generasjon i dag skal binde seg opp med eigen driftsplan no.

I samarbeid med:

Advokatfirman Bäck & Lohse
Törnstensgränd 9
Boks 548
83127 Östersund
Tlf.: 063-13 21 30
Fax: 063-10 70 66

2

Eg står framleis til disposisjon om saksbehandlar skulle ha fleire spørsmål i saka.

Med von om velvillig behandling.

sing

ADVOKATFIRMAET KROGSTAD ANS

Olav Kuvås

Advokat

Mobil: 908 83 928

E-post: kuvås@krogstad.no

Arkivsaksnr: 2012/4331-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 21.06.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	72/2012	30.08.2012

Storli Hytteeierforening - Søknad om merking av stier i Storlidalen, Trollheimen landskapsvernområde, Oppdal kommune.

Søker:

Storli Hytteeierforening v/ Frode Vassenden, Kornblomstveien 24, 7050 Trondheim.

Dokumenter i saken:

1. Søknad fra Storli Hytteeierforening av 12.06.2012.

Søknaden vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.1987
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
3. Naturmangfoldloven

Forvalters tilrådning

I medhold av verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap IV punkt 1.3 e), gir Verneområdestyre for Trollheimen Storli Hytteeierforening ved Frode Vassenden tillatelse til merking av følgende stier i Storlidalen:

Sti nr. 1. Storli-Fluren-Halsbekktjønnå

Sti nr. 2. Fra TT-stien langs Halsbekkdalen til Halsbekktjønnå

Sti nr. 3. Fluren til TT-Stien ved Holbrona

Det er vektlagt gjennom vurdering av Naturmangfoldloven §§8-12, at de områdene som tillates merket vil gi stor opplevelsesverdi for mange i Storlidalen, tilretteleggingen skjer i randsonen av verneområdet og er til liten skade for verneverdiene.

Skriftlig tillatelse fra grunneier må innhentes, og prosjektet må innlemmes i stiprosjektet til Oppdal kommune. Merkingen skal følges den nye nasjonale mal for merking som både Oppdal kommune og turistforeningene benytter.

Merking av sti nr. 1. fra Halsbekktjønnå til TT-stien i Hyttaldalen avslås med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap IV 1.1. Bakgrunnen for vurderingen er at det synes å være en unødig tilrettelegging som griper lenger inn i verneområdet enn de

øvrige delene av stiene 1. -3.. Slik unødig tilrettelegging vil det på sikt skade landskapsbildet, plante- og dyrelivet. Tilrettelegging av stier i alle daler vil påføre både reinen i Trollheimen og arealkrevende dyrearter unødig press.

Søknaden

Storli Hytteeierforening har i samarbeid med grunneierne i Storlidalen startet å rydde og merke gamle stier i Storlidalen, for å ta vare på stiene og legge til rette for at hytteeierne og andre turister kan få oppleve kulturminner som steingjerder, ku-geiler, jakt og fiskestier m.m.

I denne sammenheng søker de om å få merke 4 stier innenfor Trollheimen landskapsvernområde – se kart:

1. Storli - Fluren - Halsbekktjønnna - TT-stien i Hyttedalen. Stien har vært brukt til gjeting av kyr til beiteområdene ved Sprikletjønnene.
2. Fra TT-stien langs Halsbekkdalen til Halsbekktjønnna. Mye brukt tursti i området – merking vil samle ferdelsen på en trase`.
3. Fluren til TT-Stien ved Holbrona. Den tidligere normaltraseen for vandrere fra Storli til Trollheimshytta.
4. Storli – Grugguskaret – Vollasetra. Gammel ferdselsvei mot Sunndal, avmerket på kart og delvis merket i terrenget. Dette er en sti som KNT i mange år har jobbet for å få merke (remerke) og som de nå har fremmet søknad om å få merke i samarbeid med TT, parallelt med Storli hytteeierforening. Etter avtale med Storli Hytteeierforening ved Frode Vassenden vil denne delen av søknaden derfor utgå, men Storli hytteeierforening vil samarbeide med turistforeningene om en eventuell rydding/ merking i skogbeltet mot Storli.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

I følge verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt 1.1 er alle inngrep som vesentlig kan endre karakteren til landskapet forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan gi løyve til opparbeiding av nye turiststier etter verneforskriften kap. IV pkt. 1.3 e.

Miljøverndepartementet har 8.2.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen for dispensasjoner etter verneforskriften og NML § 48.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Vurdering av saken

I forvaltningsplanen for Trollheimen går det fram at det ikke er ønskelig å etablere merkede stier gjennom alle dalfører i Trollheimen. Eventuelle nye tilretteleggingstiltak som bruer og stier skal skje i tråd med sonekart for Trollheimen, for å beholde større urørte områder og ta særlige hensyn til sårbare områder. Soneinndelingen i forvaltningsplanen har sitt utgangspunkt i *DN håndbok nr 17-2001 om områdevern og forvaltning*, og bygger på den miljøtilstand og bruk et område har, samtidig som den skisserer hvordan vi ønsker den framtidige utviklingen i området. Området som berøres her er kategorisert som Vernesone kategori 2, det vil si områder mellom 1 og 3 km fra større tekniske inngrep. I følge forvaltningsplanen er dette områder som ikke kan kalles virkelige villmarksområder etter DN's definisjoner, men områder som oppleves slik, og som vi ønsker å spare for tilrettelegging i framtida. De fleste merkede stiene i Trollheimen går gjennom slike vernesoner (både 1 og 2), men det er forvaltningsplanens mål å holde områdene fri for framtidig ny tilrettelegging.

Storlidalen har de siste årene utviklet seg til å bli et hyttesamfunn, og brukes som et nærtur-område for mange av hytteeierne i tillegg til vandringen mellom hyttene til Turistforeningen. Det er flere overnatting- og serveringsbedrifter i Storlidalen, med gjester som ønsker opplevelseshet / turmulighet i nærområdet.

Hensynet til vilt og rein skal vektlegges når ny tilrettelegging vurderes. Arealbrukskartet til Trollheimen Sitje viser at de ønskede stiene er i områder som brukes av reinen til sommer og høstbeite. Selv om den mest sårbare tiden for reinen er vårbeitetiden, er det likevel viktig å minske konfliktmuligheten mellom reinen og fotturistene. Det synes derfor viktig å begrense området som tilrettelegges i form av merking. Sjøkk i Naturbasen viser ikke behov for å ta særlige arts eller naturtype hensyn i det aktuelle området.

Kartet hentet fra naturbasen, viser de omsøkte stiene avmerket på kart.

Merking av stier er i seg selv enkle og små tiltak / inngrep. Effekten av merking er at flere bruker de merkede stiene i et område enn tidligere, samtidig kan andre områder spares for bruk. En merket sti må vedlikeholdes, og noen må være ansvarlig for eventuelle tilretteleggingstiltak på slike stier. Det er derfor viktig med en godt gjennomtenkt plan for tilrettelegging av stier og

merking - hvor stort omfang av stier er nødvendig og hvilke aktører skal ha ansvar for merkingen.

Oppdal kommune har et pågående prosjekt for helhetlig merking av stier som skal følge Nasjonal Standard for merking, det er derfor viktig at eventuelle nye stier i Storlidalen innlemmes i Oppdal kommunes prosjekt, og følger kommunens strategi for merking, der også skriftlig tillatelse fra grunneier i forbindelse med eventuell ny stimerking er nødvendig.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Verneforskriften gir mulighet for å åpne for merking av nye turistløyper når det ikke er i strid med verneformålet. Det vil si når omfanget av merkede stier ikke blir for stort til å påvirke landskapsbildet, eller når stiene ikke er i konflikt med plante- / dyrelivet.

Sonekartet for Trollheimen, forvaltningsplanen med retningslinjer for tilrettelegging, sammen med informasjon hentet fra Naturbasen og arealbrukskartet for reindriften gir informasjon og tilstrekkelig kunnskap om dette områdets verneverdier og bruk for å kunne fatte en beslutning i saken. Det er derfor ikke nødvendig å bruke § 9 førevarprinsippet.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er i dag et godt utbygd nett av merkede stier i Trollheimen som brukes av vandrere. Det er flere turisthytter, både betjente og ubetjente, private gårder med kvarteravtale og andre private overnattingsbedrifter knyttet til Trollheimen. Sti-nettet for de lange gjennomgående rutene synes å være tilstrekkelig utbygd i store deler av Trollheimen, og i en god balanse mellom bruk og vern. Merking av nye lange ruter vil medføre behov for bygging av nye hytter med påfølgende press på landskapsbildet og verneverdiene. De lange vandrerrutene i Trollheimen er det Trondhjems Turistforening (TT) og Kristiansund og Nordmøre Turistforening (KNT) har «eierskap» og ansvar for å vedlikeholde.

Det har de senere år vært stor utbygging av hytter i flere av områdene rundt Trollheimen. Dette gir et press på verneområdet, og samtidig et noe annet behov for tilrettelegging for friluftsliv enn tidligere. Hyttefolket ønsker mer dagsturmuligheter i nærområdet – ofte i randsonen av verneområdet.

I Storlidalen går det i dag merkede stier til Vassenden, Innerdalen og Kårvatn. I tillegg er det merket toppstur til Storbekkhøa (merkeansvar lokalt i Storlidalen). Det kjøres opp skiløyper vinterstid, delvis også innenfor verneområdet. De fleste vandrerne, som følger Turistforeningens merkede stier med utgangspunkt i Storlidalen, har startpunkt fra Bårdsgården, mens hyttene i området ligger mellom Storli og Bårdsgården. De omsøkte stiene 1 – 3 knytter i stor grad området sammen gjennom rundturmogigheter i nærområdet. De bedrer også startmuligheten mot den merkede ruta til Trollheimshytta fra Storli og dagsturen fra Bårdsgården mot Halsbekktjønnå, uten å legge turen om vei først. Sti nr. 1 er planlagt videre fra Halsbekktjønnå til TT-stien i Hyttedalen. Dette synes som en unødvendig tilrettelegging, og griper lenger inn i verneområdet enn de øvrige delene av stiene 1. -3., og bør derfor unngås, med bakgrunn i slik unødig tilrettelegging gjennom merking på sikt vil skade landskapsbildet, plante- og dyrelivet. Tilrettelegging av stier i alle daler vil påføre både reinen i Trollheimen og arealkrevende dyrearter unødig press.

Det synes å kunne åpne for merking av sti nr 1 til Halsbekktjønnå, og sti nr 2 og 3, basert på at det vil påvirke verneverdiene i liten grad, samtidig som mange brukere vil kunne ha glede av tiltaket. Tiltaket vil medføre en kanalisering av fot-trafikk til områder i randsonen av verneområdet. Tiltaket sees på som en del av en fremtidig tilpasning til områdebruken som inkluderer kortvarige turer i utvalgte områder i tillegg til de lange vandrerrutene fra hytte til

hytte. Tiltaket så lenge det ikke åpnes for sti nr 1 videre fra Halsbekktjønnå, vil ikke føre til en uheldig eller unødig belastning for verneverdiene / landskapsbildet i Trollheimen.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse

Vurderes som ikke relevant i denne saken.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

All merking skal skje etter Nasjonal Standard og inngå i stiprosjektet til Oppdal kommune.

Tilrettelegging i randsonen som sti 1 inn til Halsbekktjønnå, og sti nr 2 og 3 i søknaden fra Storli hytteeierforening gjelder, synes å være god områdebruk, og sparer mer sårbare sentrale deler av landskapsvernområdet. Det synes ikke riktig å åpne for sti 1 videre inn i verneområdet fra Halsbekktjønnå, da vandrere mot Trollheimshytta kan følge sti nr 3 mot TT-stien til Holbruna.

Kopi:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710, Sluppen, 7468 Trondheim
Statens naturoppsyn, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Oppdal kommune, 7340 Oppdal
Reindrifftsforvaltningen i Sør-Trøndelag/Hedmark, Øra 28, 7374 Røros
Storli Utmarkslag v/ Torvald Storli, e-post: tho-stor@online.no

Storli Hytteeierforening
v/ Frode Vassenden
Kornblomstveien 24
7050 Trondheim

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL	
Mottatt:	15 JUNI 2012
	12/4331 1
	432.2 HEMME
Sak:	

Trondheim 12. juni 2012

Verneområdestyret for Trollheimen
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset
6404 Molde

Søknad om merking av stier i Trollheimen landskapsvernområde

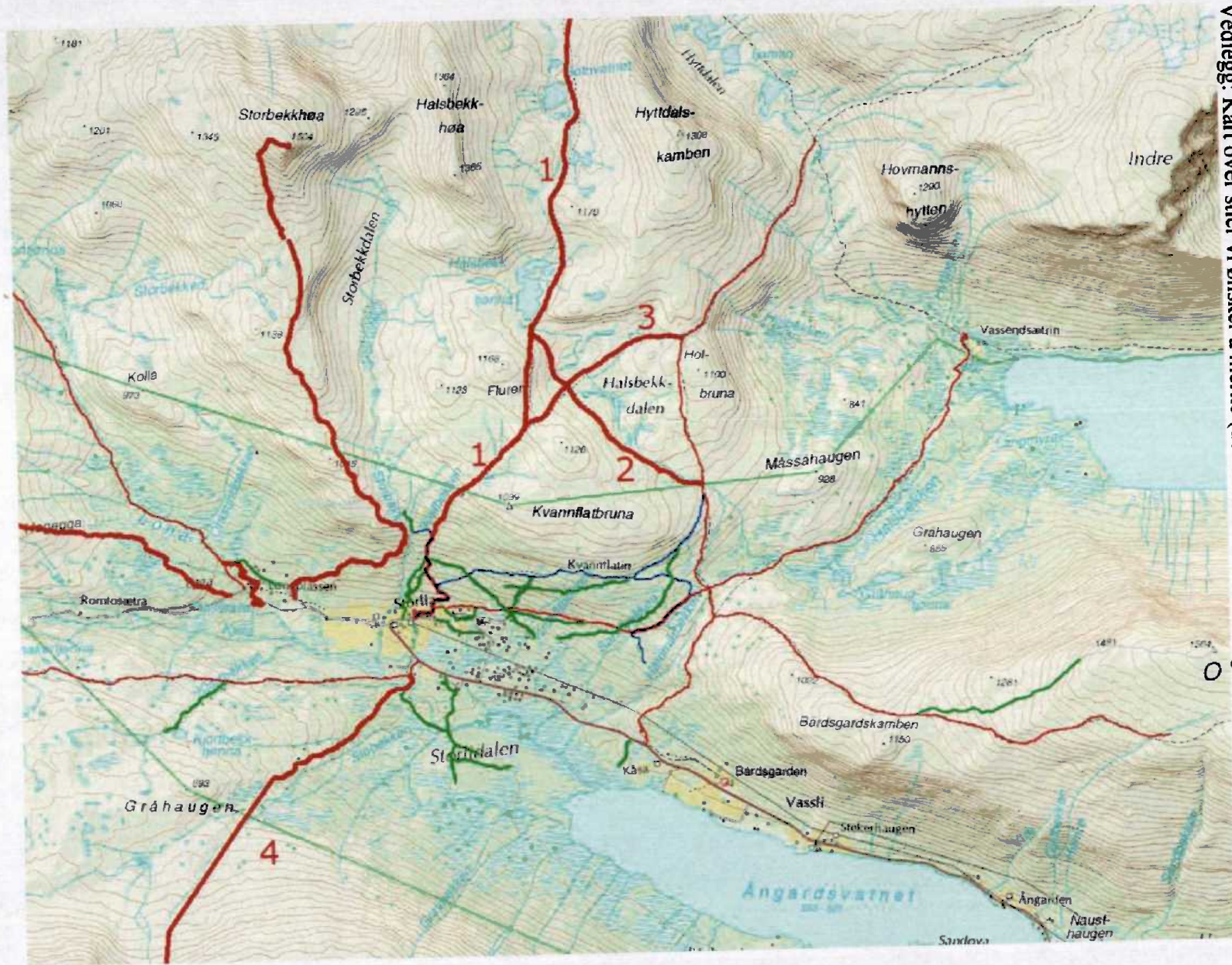
I samarbeid med grunneierne i Storlidalen har Storli Hytteeierforening begynt et arbeid med å vedlikeholde turstier i dalen. Disse stiene har stor kulturhistorisk verdi fordi de vitner om livsvilkårene i Storlidalen opp igjennom tiden. Vi ønsker å ta vare på disse stiene samtidig som vi legger til rette for at hytteeiere og andre turister kan få oppleve kulturminner i form av gamle slåtteeenger, steingjerder, løer, gjeterstier, ku-geiler, jakt- og fiskestier, og andre ferdselsårer. Dette arbeidet vil bestå av rydding av gjengrodde stier, samt vedlikehold av merking og skilting som hytteeiere og grunneiere har holdt i hevd. Utenfor verneområdet anser vi at vi bare trenger grunneiernes tillatelse til dette arbeidet.

Det vi søker Verneområdestyret om er tillatelse til å forlenge disse stiene inn i verneområdet, med rydding og merking med en kombinasjon av maling og varding. Disse strekningene er (nummerert som på det vedlagte kartet)

1. Storli – Fluren – Halsbekktjønnå – TT-stien i Hyttaldalen: Dette er en sti som har vært brukt til gjeting av kyr til beiteområder ved Sprikltjønnene
2. Fra TT-stien langs Halsbekkdalen til Halsbekktjønnå: Dette er en mye brukt tursti, og en kan unngå unødig slitasje ved å konsentrere trafikken langs en trasé.
3. Fluren til TT-stien ved Holbrona: Dette var fra gammelt av den vanlige traseen for vandrere fra Storli i retning Trollheimshytta, men traseen har grodd igjen og er vanskelig å finne.
4. Storli – Grugguskardet – Vollasetra: Dette er en gammel ferdselsvei over mot Sunddalen. Fra Grugguskardet mot Vollasetra går det allerede en sti som er avmerket på kart, og vi ønsker å koble oss til denne stien fra Storlidalen. Vi vil merke og rydde stien i det tetteste skogterrenget nærmest Storli uansett, siden det er utenfor verneområdet. Det som er viktig for oss er å få merke inn mot denne stien, for å hjelpe vandrere som kommer ned Grugguskardet til å finne riktig vei gjennom tett skog.

Vennlig hilsen
Storli Hytteeierforening

Frode Vassenden
leder Frode Vassenden

Vedlegg: Kart over stier vi ønsker å merke (de nummererte strekningene)

Arkivsaksnr: 2012/5408-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 14.08.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	73/2012	30.08.2012

Kristiansund og Nordmøre Turistforening - søknad om merking av sti mellom Vollasetra og Storlidalen, Trollheimen landskapsvernområde, Sunddal og Oppdal kommuner.

Søker

Kristiansund og Nordmøre Turistforening, Postboks 476, 6501 Kristiansund.

Dokumenter i saken:

1. Søknad fra Kristiansund og Nordmøre Turistforening av 22.07.2012.

Søknaden vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.1987
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
3. Naturmangfoldloven

Forvalters tilrådning

I medhold av verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 1.3 e) gir Verneområdestyret for Trollheimen KNT og TT tillatelse til å merke sti fra Vollasetra til Storlidalen som omsøkt.

Det er vektlagt gjennom vurdering av Naturmangfoldloven §§ 8-12 at merkingen vil komme mange vandrere til nytte og glede, og er ikke i konflikt med viktig plante- / dyreliv eller landskapets karakter. Ved å tillate merking av stien fra Vollasetra til Storlidalen, samtidig som de områdene i Trollheimen som ikke er tilrettelagt - hverken med sti eller turistkvarter, gis en særlig beskyttelse, vil tillatelsen ikke medføre presedensvirkning som senere vil være til skade for verneformålet.

Søknaden

KNT søker sammen med TT om merking av stien mellom Vollasetra og Storlidalen. Denne merkingen vil binde Dovre og Trollheimen sammen for fotturistene, uten at de må gå lange strekninger etter vei.

Søkerne viser til det «uforståelige vedtak» som ble gjort vedrørende denne traseen da Vollasetra ble etablert.

Videre viser de til at stien gjennom Volladalen til Storlidalen er en gammel fotturistrute - beskrevet i «til fots» (DNT's rutebeskrivelse for hele landet) i en utgave fra like etter krigen (1953).

I dag er deler av stien vardet, mens deler av stien krever oppfrisking av merker, ny merking og rydding. TT og KNT ønsker i felleskap å merke denne vandreruten.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vernet av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

I følge verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt 1.1 er alle inngrep som vesentlig kan endre karakteren til landskapet forbudt. Når tiltaket ikke er i strid med verneformålet kan forvaltningsmyndigheten gi løyve til opparbeiding av nye turiststier og løyper etter verneforskriften kap. IV pkt. 1.3 e.

Miljøverndepartementet har 8.2.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen for dispensasjoner etter verneforskriften og NML § 48.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Vurdering av saken

KNT har flere ganger varslet at de vil søke om merking / remerking av stien mellom Vollasetra og Storlidalen, senest i informasjonsmøte med Verneområdestyre for Trollheimen den 20.09.2011. Saken er nå fremmet ved søknad og i samarbeid med TT.

Sakens historikk:

Etableringen av Vollasetra, med avslag på merking over fjellet mot Storlidalen, har en historie som bør være kjent ved ny behandling av saken. Da KNT søkte om å få etablere Vollasetra som selvbetjent turisthytte var det fra forvaltningens side, .. *av hensyn til natur- og viltinteresser, og på bakgrunn av at Volladalen var lite påvirket, ...* ikke ønskelig med økt ferdsel og tilrettelegging i området Kråkvasstind. Søknaden fra KNT ble avslått av Fylkesmannen i Møre og Romsdal 06.11.96. Avslaget ble påklaget av KNT 26.11.96. I klagebehandling (08.10.99) hos Direktoratet for Naturforvaltning viser DN til at arbeidene ved Vollasetra kan skje i medhold av verneforskriften, da det dreier seg om vedlikehold av bygninger, og at byggetiltak og bruksendring behandles etter plan og bygningsloven og ev kulturminneloven av Sunndal kommune. Sunndal kommune betrakter arbeidet som vedlikehold og er positive til bruksendring.

Oppsummert fikk KNT medhold i saken om etablering av Vollasetra. Men DN er enige med FM's betenkeligheter når det gjelder økt ferdsel i områder med ingen eller lite tilrettelegging, og forutsetter at Turistforeningen i sitt videre arbeid respekterer forvaltningsmyndighetens intensjon om å unngå tilrettelegging i dette området.

Forvaltningsplanens føringer og dagens situasjon/ vurdering:

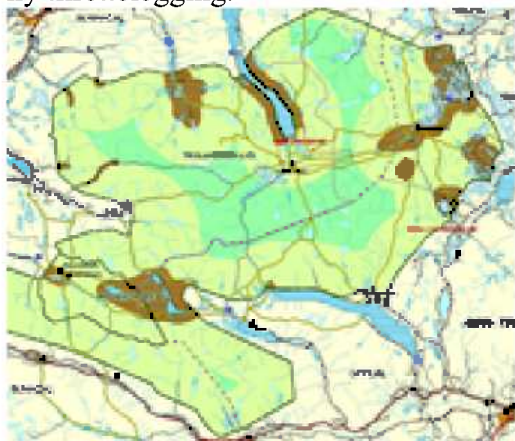
Forvaltningsplanen for Trollheimen er restriktiv med å åpne for ny tilrettelegging i Trollheimen, og vedtakene på de siste utbyggingene av både Trollheimshytta og Jøldalshytta, i trekanten i Trollheimen, har tydelig signalisert at det ikke er ønskelig å øke trafikken på disse hyttene

(tillate videre utbygging). I forvaltningsplanen vises det til at de allerede etablerte turistkvarterene i Storlidalen, Innerdalen og Kårvatn tåler mer belegg, og at det er ønskelig å kanalisere mer ferdsel til disse vestre områdene som tåler noe mer ferdsel.

Med utgangspunkt i Vollasetersaken og DN's vedtak / Fylkesmannens holdning for Volladalen-Kråkvasstindområdet, er det føringer i forvaltningsplanen for at det ikke skal tilrettelegges mellom Vollasetra og Storlidalen.

Ellers pekes det i forvaltningsplanen på at kanalisering av ferdselen ved hjelp av merkede stier skal skje i tråd med sonekartet, slik at vi fortsatt kan gi ekstra beskyttelse til sårbare områder, og beholde større uberørte områder med tanke på det friluftslivet som søker slike kvaliteter spesielt. Videre at det ikke er ønskelig å etablere merkede stier gjennom alle dalfører i Trollheimen.

Soneinndelingen i forvaltningsplanen har sitt utgangspunkt i *DN håndbok nr 17-2001 om områdevern og forvaltning*, og bygger på den miljøtilstand og bruk et område har, samtidig som den skisserer hvordan vi ønsker den framtidige utviklingen i området. Området som berøres her er kategorisert som Vernesone kategori 2, det vil si områder mellom 1 og 3 km fra større tekniske inngrep. I følge forvaltningsplanen er dette områder som ikke kan kalles virkelige villmarksområder etter DN's definisjoner, men områder som oppleves slik, og som vi ønsker å spare for tilrettelegging i framtida. De fleste merkede stiene i Trollheimen går gjennom slike vernesoner (både 1 og 2), men det er forvaltningsplanens mål å holde områdene fri for framtidig ny tilrettelegging.

Ved eventuell ny tilrettelegging skal det i tillegg til det landskapsmessige, tas hensyn mulige konflikter til vilt / rein, viktige botaniske lokaliteter og prioriterte naturtyper. Sjekk i Naturbasen viser ikke behov for å ta særlige arts eller naturtype hensyn i det aktuelle området.

Som det går fram av informasjon fra Naturbasen i kartet over, er det mange viktige kvaliteter i kulturlandskapet i Volladalen, der det i dag prioriteres slått / skjøtsel. Det er likevel ingen andre

arts eller naturtypehensyn som taler for at vi ikke kan legge en sti gjennom Volladalen til Storlidalen.

Gjennom søknad om merking av denne traseen både fra Storlidalen hytteierforening og KNT /TT går det fram at vandrerne har ønsket om tilrettelegging av denne traseen. Stien er brukt i dag, men mangler tilstrekkelig merking. KNT viser til at stien har vært merket, men den er ikke blitt vedlikeholdt. Med DN`s tydelige signal til turistforeningen om å respektere ønsket om ikke å tilrettelegge ved merking, ville ethvert forsøk på remerking uten søknad blitt oppfattet som et brudd på verneforskriften, da stien ikke var definert som merket sti på vernetidspunktet.

Ved at KNT fikk medhold i klagen fra DN i 1999, ble det godtatt tilrettelegging i form av etablering av en turisthytte, og med denne etableringen oppstår et behov for merking hos fotturistene.

En eventuell merking ansees å bedre tilretteleggingen i et område der det i dag allerede ferdes en del fotturister. Det vil øke sikkerheten for vandrerne og medføre liten konflikt mot andre brukere. Merking vil nok også føre til en viss økning i ferdselen i dette området – vandrere som ellers ville valgt andre ruter i Trollheimen eller andre ruter i Dovre-Sunndalsfjellene.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Sonekartet for Trollheimen, føringer i forvaltningsplanen og tidligere saksbehandling knyttet til etableringen av Vollasetra danner beslutningsgrunnlaget i denne saken. Av naturbasen går det fram at det ikke er særlige arts eller naturtype hensyn som tilsier at det ikke bør tilrettelegges i form av merking gjennom Volladalen. Soneinndelingen og tidligere saksbehandling tilsier derimot at området ikke skal tilrettelegges. I andre sammenhenger både i forvaltningsplanen og i vedtak knyttet til byggesak på turisthyttene i de sentrale delene av Trollheimen er signalene at de vestre områdene (Storlidalen/Innerdalen /Kårvatn) tåler mer trafikk – men da ikke Kråkvasstind- området.

Saksopplysningene, kunnskapen og føringene i denne saken er ikke entydige i forhold til sakens riktige utfall, men likevel tilstrekkelig til å kunne fatte en beslutning i saken. Det er derfor ikke nødvendig å bruke § 9 førevarprinsippet.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er i dag et godt utbygd nett av merkede stier i Trollheimen som brukes av vandrere. Trondhjems Turistforening (TT) og Kristiansund og Nordmøre Turistforening (KNT) har «eierskap» og ansvar for å vedlikeholde de fleste av disse stiene. Det er flere turisthytter, både betjente og ubetjente, private gårder med kvarteravtale og andre private overnattingsbedrifter knyttet til Trollheimen.

Det har de senere år vært stor utbygging av private hytter i flere av områdene rundt Trollheimen. Dette gir et press på verneområdet, men samtidig også et noe annet behov for tilrettelegging for

friluftsliv enn tidligere. Hyttefolket ønsker mer dagsturmultiphet i nærområdet – ofte i randsonen av verneområdet.

Sti-nettet for de lange gjennomgående rutene Trollheimen synes å være tilstrekkelig utbygd og i en god balanse mellom bruk og vern. Det er imidlertid ikke noe særlig behov for ny tilrettelegging av de lengre rutene. Merking av nye lange ruter vil medføre behov for nye hytter og et økende press både på landskapsbildet og plante- dyrelivet.

Ruten mellom Vollasetra og Storlidalen har det imidlertid vært et ønske om å merke i lang tid, helt siden tillatelsen til etablering av Vollasetra ble gitt. Presset på merkingen er en følge av tillatelsen om å etablere Vollasetra.

I Storlidalen går det i dag merkede stier til Vassenden, Innerdalen og Kårvatn. I tillegg er det merket toptur til Storbekkhøa (merkeansvar lokalt i Storlidalen). Det kjøres opp skiløyper vinterstid, delvis også innenfor verneområdet. Merking av sti mellom Vollastra og Storli legger til rette for at vandrerne knytter Dovrefjell og Trollheimen sammen for vandrerne. Vollasetra er allerede etablert, og det går i dag vandrere mellom Vollasetra og Storli. Disse vandrerne vil gjennom å åpne for tiltaket få en sikrere trasé å følge. Tiltaket vil medføre en kanalisering av fottrafikk i området, men vil ikke føre til en uheldig eller unødig belastning for verneverdiene / landskapsbildet i Trollheimen.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse
Vurderes som ikke relevant i denne saken.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Oppsummering og skjønnsutøvelse:

Det er åpning i verneforskriften for å kunne opparbeide nye stier, og bygge nye turisthytter. Dette er signal på at det i Trollheimen skal kunne tilrettelegges for friluftsliv. Det er derimot viktig å gjøre gode prioriteringer på områdebruk og grad av tilrettelegging, slik at den totale belastningen på verneverdiene ikke blir for stor, og på sikt forringes.

Forvaltningsplanens henvisning til hva som skal prioriteres i de ulike sonene legger opp til at det ikke åpnes for noen ny tilrettelegging. Den blir da «strengere» enn verneforskriften, og vanskelig å følge helt ut. Det er forvaltningsmyndighetens oppgave å tørre å forvalte området differensiert, gjennom å legge til rette i enkelte områder for å spare andre. For dette aktuelle området er tilretteleggingen langt på vei allerede gjort ved tillatelsen til etablering av Vollasetra - med påfølgende behov for merking av sti.

Med bakgrunn i dette anbefales det i denne saken å åpne for merking / remerking av stien fra Vollasetra til Storlidalen, men legge et sterkere vern på de områdene i Trollheimen som ikke er tilrettelagt hverken med sti eller turistkvarter.

Kopi:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710, Sluppen, 7468 Trondheim
Statens naturoppsyn, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag og Hedmark, Øra 28, 7374 Røros
Oppdal kommune, 7340 Oppdal
Sunndal kommune, 6601 Sunndalsøra

Verneområdestyret for Trollheimen
v/Verneområdeforvalter Hege Sæther Moen
6657 Rindal

FYLKESMANNEN I MØRE	
Mottatt:	- 1 Aug. 2012
Inn:	12/5408 dok. 1
Sak:	432 2 Sakst: HEME

Att.: Hege Sæther Moen

22.07.12

VEDR. STIEN MELLOM VOLLASETRA OG STORLIDALEN SØKNAD OM MERKING – I HOVEDSAK REMERKING AV EKSISTERENDE STI

Vi viser til tidligere korrespondanse/søknader om merking av ovennevnte rute samtidig som KNT søkte om tillatelse til renovering/gjenoppbygging av Vollasetra til selvbetjent turishytte.

Resultatet den gangen ble til slutt et uforståelig vedtak om at vi fikk etablere Vollasetra som selvbetjent turishytte, men at merking av ruta fra Vollasetra til vannskillet til Storlidalen nordvest for Svartdalskollen og videre ned til veien i Storlidalen ikke ble tillatt.

Ett av formålene i forskriften for Trollheimen landskapsvernområde er at seterdalene i Trollheimen skal bevares.

Man handler i strid med forskriften hvis man ikke tillater/legger til rette for menneskelig tilferdsel til fots i disse dalene.

Et viktig element fra gammelt av var nettopp slik ferdsel og selvfølgelig beiting og seterdrift. Seterdriften er pr. dato for det meste ute av bildet, men en skal ikke se bort fra at lignende drift kan ha en mulighet i fremtiden og kanskje bli en nødvendighet tatt verdens matvaresituasjon i betraktning.

Ett av elementene som kan gi grunnlag for slik drift, vil være vandreaktiviteten i disse dalene.

I tråd med forskriftens formål, må derfor alle gode krefter, forvaltningen inklusive, arbeide for å opprettholde denne type ferdsel og å øke den der det er mulig.

Seterdalenes tradisjonelle flora og fauna utfordres ikke av menneskelig ferdsel i seterdalene, snarere tvert imot.

Stølen på Vollasetra holdes f.eks. i hevd ved ljaslått mye p.g.a. at setra ble turishytte.

Vi viser i denne forbindelse til fellesuttalelsen fra TT, KNT og DNT under høringen av utkastet til forvaltningsplan for landskapsvernområdet der vi sier at det viktigste området som bør ligge helt uberørt i Trollheimen, er området begrenset av Ottdalen, Innerdalen, Giklingdalen og Sunndalen.

Så til formålet med ruten mellom Vollasetra og Storli.

Denne ruta vil for fjellvandreren forbinde Trollheimens søndre del med Dovrefjell som eneste forbindelse uten å måtte gå lange strekninger på vei eller ta taxi (Blokkaus – Bårdsgarden).

Postadresse: Kontoradresse: Telefon 71 67 69 37
Boks 476, Storggt. 10, Mobil 908 65 088
6501 Kr.sund N. 6509 Kr.sund N. Fax 71 67 64 44
Internett: www.kntur.no
E-mail: turist@c2i.net

Bankgiro: 3930.09.57661 Betjente hytter Aursjøhytta: 474 12 474
Foretaksregisteret i åpningstiden: Todalshytta: 71 66 38 36
NO 970 058 524 MVA Vangshaugen: 71 69 57 11

Som fotturistrute er den gammel og står beskrevet i «Til fots» (DNT sin rutebeskrivelse for hele landet) i utgavene like etter krigen og den ble brukt en del så lenge det var seterdrift på Vollasetra og på Liabøsetra.

I dag er det solid varding over fjellet nordvest for Svartdalskollen, men naturlig nok mere utvisket merking i selve Volladalen og fra vannskillet og ned til Storli.

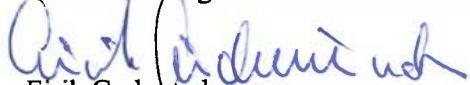
Det fortelles også at stien gjennom Volladalen var en viktig ferdselsvei mellom Storli og Sunndalen i riktig gamle dager.

Trondhjems Turistforening og Kristiansund og Nordmøre Turistforening søker med dette i fellesskap om tillatelse til å friske opp merkingen på den delen av stien som er vardet og merket og om tillatelse til nymerking der den gamle merkingen er borte.

Vi vedlegger et kart som viser både gammel og ny merking.

Med vennlig hilsen

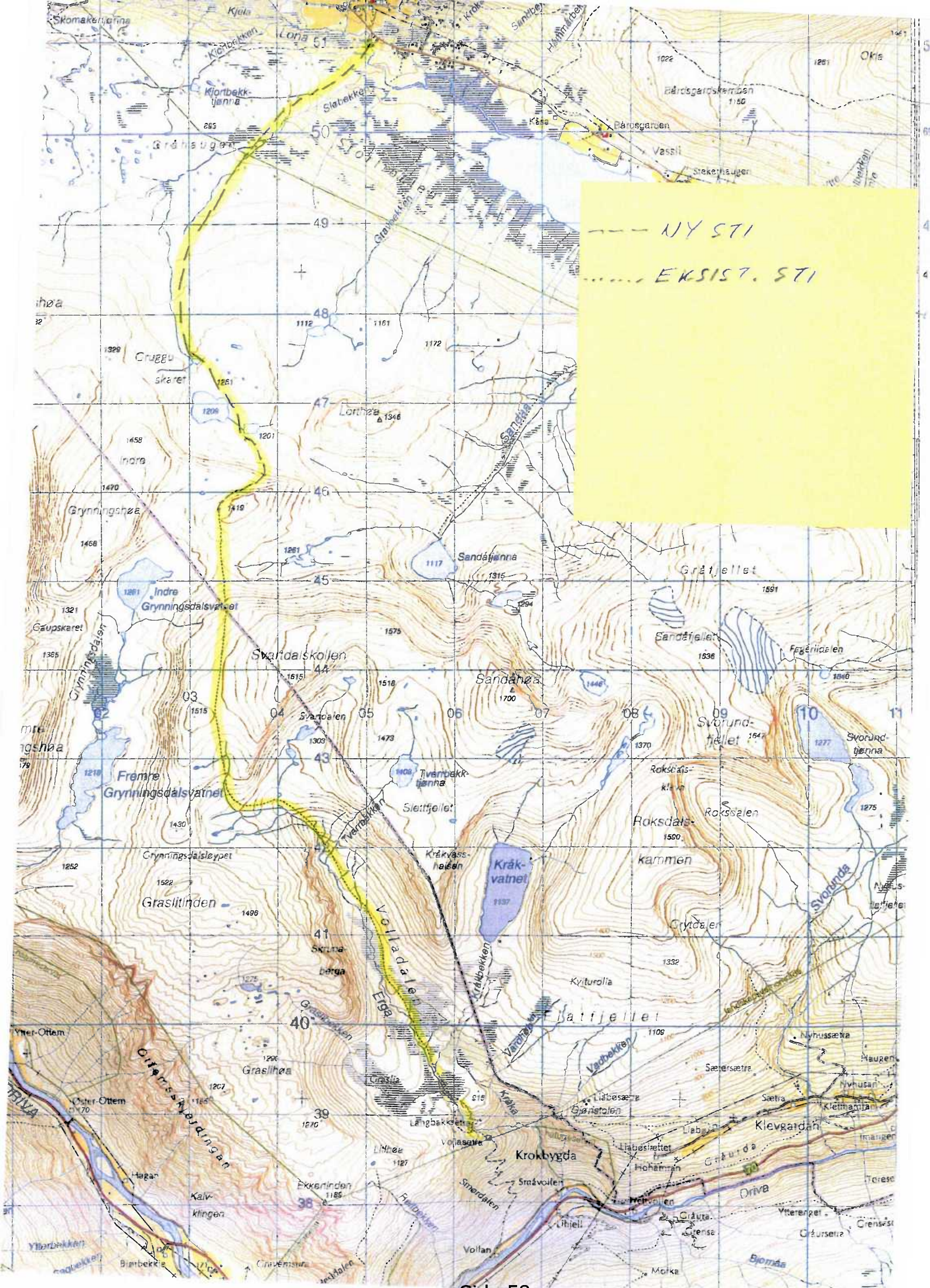
Kristiansund og Nordmøre Turistforening

Eirik Gudmundsen
Styreformann

Trondhjems Turistforening

Johan Solberg
Merkeansvarlig

Vedlegg: - Kart

NY STI
EKSIST. STI

Arkivsaksnr: 2012/4003-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 07.06.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	74/2012	30.08.2012
Verneområdestyret for Trollheimen	72/2012	27.06.2012

Trondhjems Turistforening - søknad om oppsett av sikteskive på Snota, Trollheimen landskapsvernområde Surnadal kommune

Søker:

Trondhjems Turistforening, Sandgt.30, 7012Trondheim

Dokumenter i saken:

1. Søknad av 29.05.2012 fra Trondhjems Turistforening

Søknaden vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.87.
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde
3. Naturmangfoldloven

Forvalters tilrådning

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknaden fra Trondhjems Turistforening om å sette opp sikteskive på fjelltoppen Snota. Avslaget begrunnes med at tiltaket har en negativ virkning på verneverdiene, og at en eventuell utvikling av lignende tiltak på sikt kan skade verneinteressene. Det vurderes å være en fare for presedens ved å tillate omsøkt tiltak.

Avslaget gis med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 1.1. a). Naturmangfoldloven §§ 8-12 er lagt til grunn ved vurderingene.

Søknaden

I forbindelse med at Trondhjems Turistforening er 125 år, ønsker de å gi en gave til Trøndelags og Nordmøres befolkning i form av en sikteskive på toppen av Snota. De viser til den flotte utsikten fra Snota en godværsdag – til fjell som Resfellet, Trollhetta, Geithetta, Blåøret, Blåhø, Neådalsnota m.fl. En sikteskive vil vise de nevnte fjellene i forhold til Snota i ulike retninger.

Sikteskiven vil være om lag 70 cm i diameter, ha et stativ i metall som vil være festet i fjellet. Selve sikteskiven vil være i messing, mens stativ vil bli malt i nøytrale farger tilpasset området. Alternativt understell bygd opp med stein som vist på illustrasjonen under.

Naturmangfoldlov og verneforskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

I følge verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 1.1 er alle inngrep som vesentlig kan endre karakteren til landskapet forbudt. Det nevnes spesielt oppføring av anlegg og faste innretninger i punkt 1.1.a).

Forvaltningsmyndigheten kan gi løyve til bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet jf. verneforskriften punkt 1.3 d). Det vurderes som at ei sikteskive kommer inn under «anlegg» i dette punktet.

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 gitt Verneområdestyre for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen LVO. Forvaltningsmyndigheten omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

Vurdering av saken

Forvaltning av Trollheimen skal skje slik at verneformålet ivaretas i et langsiktig perspektiv. Sum-virkningen av flere enkelttiltak som hver for seg kan aksepteres kan over tid komme i konflikt med verneformålet. Forvaltningsmyndighetene har en viktig oppgave i å forhindre nye og særlig unødvendige inngrep.

I forvaltningsplanen for Trollheimen pekes det på at vi skal prioritere det enkle friluftslivet framfor andre former for friluftslivsaktiviteter.

Om informasjon og holdningsskapende arbeid peker forvaltningsplanen på at dette er viktig for å skape forståelse for naturvern, og motivere til naturvennlig framferd i verneområdene. Det skal gi brukerne kunnskap om verneverdiene som finnes, og hvilke krav som settes til bruken av området.

Slik denne saken vurderes gir sikteskiven en meropplevelse for de som en godværsdag besøker toppen av Snota. Utover dette synes det ikke å være en særlig informativ eller holdningsskapende effekt av tiltaket. En «andakts-stund» med kartet som «sikteskive» vil gi den samme opplevelsen, men vil kreve noe mer innsats og vurdering av den som forsøker å

orientere seg. I ettertid har imidlertid innsatsen over kartet gitt en læringseffekt som kan komme godt med på framtidige turer.

Verneforskriften kap IV punkt 1.3.d) er tenkt brukt om fornying av turisthytter og nødvendige anlegg for friluftslivet. Det er tvilsomt om det var tiltenkt slike anlegg som ei sikteskive er. Verneområdeforvalteren mener her at sikteskiven i seg selv er bagatellmessige og den vil nok gi de som besøker toppen av Snota en meropplevelse. Inngrepet er likevel en fast innretning, som ikke har noen forbigående effekt. I forvaltningsplanen går det fram at vi så lang som mulig skal forsøke å unngå å tillate etableringer av slike faste innretninger. Når det gjelder betydningen tiltaket har for søker i denne sammenhengen, må det vurderes å være en opplevelsesverdi, og ikke en nødvendighet.

Selv om inngrepet ikke i seg selv kan sies å være i direkte strid med verneformålet må det vurderes at en eventuell utvikling på sikt kan skade verneinteressene. Farens for presedens gjør at tiltaket vurderes å være i strid med vernevedtakets formål.

§ 8 kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapen om verneverdiene i Trollheimen beskrevet i hhv. verneplanen og forvaltningsplanen gir grunnlag for dagens etablerte forvaltningspraksis, og forvaltningsstrategier beskrevet i forvaltningsplanen. Dette sammen med informasjonen om sikteskiven og bildet vedlagt søknaden gir tilstrekkelig kunnskap om tiltaket og det er derfor ikke nødvendig å bruke § 9 føre-var-prinsippet.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Tiltaket er i seg selv enkelt og lite, men har stor visuell effekt på landskapsbildet lokalt. Tiltaket er nytt i Trollheimen, og bærer preg av å legge til rette for en kunstig og unødvendig opplevelsesverdi, mer enn nødvendig informasjon om verneverdiene og bruken av området. En tillatelse til omsøkte tiltak kan skape presedens, og dermed en framtidig samlet belastning for verneverdiene / landskapsbildet i Trollheimen som er uheldig.

Ved å tillate oppsett av en slik sikteskive vil det også bli nødvendig å vurdere transport for å få montert anretningen på toppen av Snota – dette i seg selv vil bli en vanskelig og omstridt dispensasjon fra verneforskriften.

Samlet vurdert vil belastningen av slike inngrep flere steder i Trollheimen, og det de vil føre med seg av nødvendig transport være uheldig for verneverdiene, og for det enkle friluftsliv på sikt.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse

Vurderes som ikke relevant i denne saken.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker, driftsmetoder og lokalisering

Det vurderes å være viktig at slike tiltak/inngrep planlegges på topper utenfor verneområdene.

Etablering av en sikteskive på toppen av Snota vurderes ikke å være innenfor det som forvaltningsplanen skisserer som ønskelig informasjonstiltak. Selv om tiltaket i seg selv lite, vurderes en utvikling av slike tiltak over tid å skade verneverdiene. Dette sammen med faren for Presedens, gjør at det ikke anbefales å åpne for omsøkte tiltak.

Kopi:

Surnadal kommune, 6650 Surnadal

Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, Postboks4710 Sluppen, 7468Trondheim

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde

Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Statens naturoppsyn, Pb5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Trondhjems Turistforening
Sandgata 30
7012 Trondheim

29.05-2012

Surnadal kommune
Møre og Romsdal Fylkeskommune

Søknad om oppsett av "Sikteskive" på Snota

Hvem har ikke stått på en fjelltopp, sett utover og lurt på hvilke fjell man har sett i horisonten. Er det ? nei den ligger lengre sør, kanskje det kan være.... Da hadde en sikteskive vært informativ.

I forbindelse med at Trondhjems Turistforening i 2012 feirer 125 i år, ønsker vi å gi en gave til Trøndelags og Nordmøres befolkning og ønsker i den forbindelse å montere en sikteskive på toppen av Snota.

Sikteskiven vil være om lag 70 cm i diameter, ha et stativ i metall som vil være festet i fjellet. Selve sikteskiven vil være i messing, mens stativ vil bli malt i nøytrale farger tilpasset området. Alternativt undestell bygd opp med stein som vist på illustrasjonen.

Utsikten fra Snota en godværsdag, er et flott skue. På rekke og rad ligger de der, Resfellet, Trollhetta, Geithetta, sørover ser man inn i Oppdalsfjellene med Blåøret, Blåhø og nærliggende områder, videre vestover Dovrefjell og Neådalsnota og de vestlige toppene av Trollheimen.

Vi ser at toppturismen brer om seg og at toppene har en gledelig økning i besøk av turister. Toppen av Snota ligger midt i smørøyet og egner seg derfor ekstra godt for å plassere en sikteskive med sitt 360 graders panorama og vidsyn i alle retninger.

Under forutsetning av at finansieringen går i orden, søker Trondhjems Turistforening om tillatelse til å montere en sikteskive på toppen av Snota i Surnadal kommune. Vedlagt følger et foto av en lignende sikteskive for å illustrere hva det er vi snakker om av dimensjon og utseende.

Håper på en rask og positiv tilbakemelding på vår forespørsel.

Med vennlig hilsen
Trondhjems Turistforening

Odd Harald Eriksen
Driftssjef

Kopi:
Fylkesmannen i Sør Trøndelag

Fra: Hege Sæther Moen[hege.sather.moen@fmmr.no] Dato: 05.06.2012 09:01:19 Til: Terje Herskedal Tittel: VS: søknad om montering av sikteskive på Snota

[Kan du arkivere og Journalføre Terje?](#)

[Hege](#)

Fra: Odd Harald Eriksen [<mailto:odd.harald.eriksen@tt.no>]
Sendt: 5. juni 2012 07:48
Til: Hege Sæther Moen
Emne: SV: søknad om montering av sikteskive på Snota

Fra: Hege Sæther Moen [<mailto:hege.sather.moen@fmmr.no>]
Sendt: 30. mai 2012 10:28
Til: Odd Harald Eriksen
Emne: SV: søknad om montering av sikteskive på Snota

Søknad mottatt, den vil bli behandlet på møtet i Verneområdestyret den 27.06.2012.

Ser at søknaden er stilet til Tydal kommune og Møre og Romsdal Fylkeskommune..... en feil????????????? Vil du rette det og sende tilbake før jeg arkiverer søknaden?

For at den skal få riktig behandling bør den være stilet til henholdsvis Surnadal kommune og Verneområdestyret for Trollheimen.

Mvh Hege Sæther Moen
Verneområdeforvalter Trollheimen
91339538/ 71665242

Fra: Odd Harald Eriksen [<mailto:odd.harald.eriksen@tt.no>]
Sendt: 29. mai 2012 14:45
Til: Surnadal Kommune; Hege Sæther Moen
Emne: søknad om montering av sikteskive på Snota

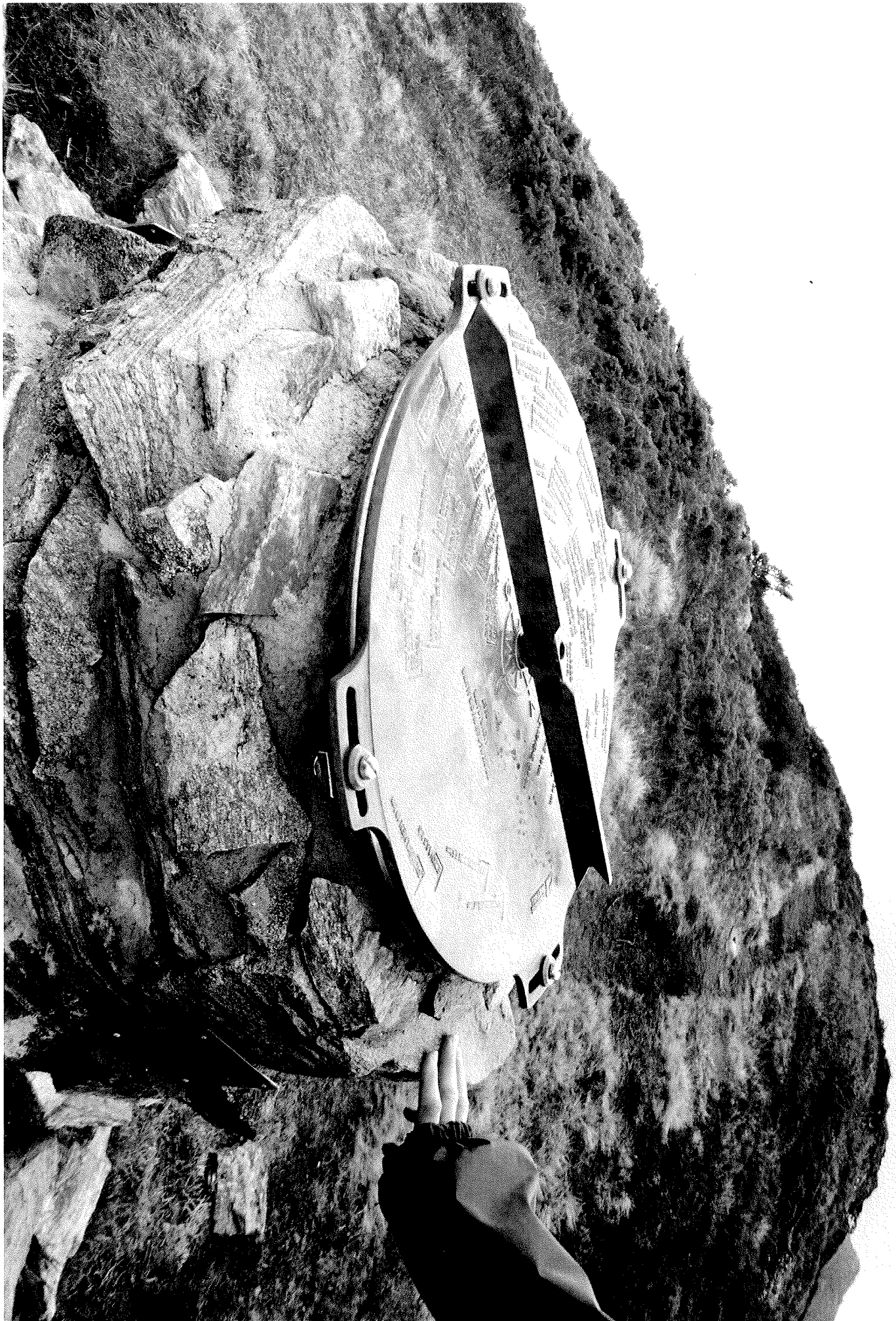
Vedlagt følger søknad om tillatelse til montering av sikteskive på Snota.

Med vennlig hilsen
Trondhjems Turistforening

Odd Harald Eriksen
Driftssjef

Tlf: 73924207/ 40008667
E-post harald@tt.no

Post og faktura adresse
Trondhjems Turistforening
Sandgata 30
7012 Trondheim

Arkivsaksnr: 2012/5620-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 15.08.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	75/2012	30.08.2012

Helgetunmarka Grunneierlag - søknad om forlengelse av tillatelse for oppkjøring av skiløyper - Trollheimen landskapsvernområde, Rindal kommune

Søker:

Helgetunmarka Grunneierlag v/ Stig Nergård, 6657 Rindal

Dokumenter i saken:

1. Søknad fra Helgetunmarka Grunneierlag, av 10.08.2012, om forlengelse av tillatelsen for oppkjøring av skiløyper til Helgetunsetra, Rindal kommune.

Søknaden vurderes iht:

1. Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.1987
3. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
4. Naturmangfoldloven

Forvalters tilrådning

Verneområdestyret for Trollheimen gir Helgetunmarka Grunneierlag tillatelse til å kjøre opp skiløyper slik det er beskrevet i søknad av 10.01.2012 med vedlagte kart. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen LVO kap. IV 5 punkt 5.3 f).

Tillatelsen gjelder for oppkjøring av skiløype med løypemaskin (inntil 3 m. bredde) / eller snøscooter med sporlegger langs østsiden av Rinna inn til Helgetunsetra. Langs vestsiden av Rinna over Stormyrtælet skal det benyttes snøscooter med sporlegger.

Tillatelsen gjelder fram til 20. april 2015.

Traseen kan kjøres opp etter store snøfall og i tilknytning til utfartshelger. Det er et ønske å holde motorferdselen på et minimum, og de ansvarlige oppfordres derfor til å legge opp til et nøkternt tilretteleggingsnivå.

Tillatelsen er knyttet til Helgetunmarka Grunneierlag v/ Stig Nergård. Den enkelte sjåfør er ansvarlig for at vilkårene i dispensasjonen overholdes.

Kjøringen skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. I tillegg til en generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger:

- Kjøreforbud i helgene og om natta
- Kjøreforbud fra kl. 10.00 på lørdager til kl. 16.00 på søndager
- Kjøreforbud mellom kl. 20.00 – 08.00, alle dager
- Påsken har kjøreforbud fra kl. 12.00 skjærtorsdag til kl. 16.00 2. påskedag
- Det er ikke tillatt å benytte snøscooter etter 20. april.

Når grunneiere / rettighetshavere har behov for det kan det fravikes fra denne tidsbegrensningen, men hovedhensikten er å unngå kjøring i den tiden utfarten av er størst. Dersom det oppstår behov for å fravike fra kjøretidsbestemmelsene skal verneområdeforvalter eller SNO varsles.

Sjåfører for Helgetunmarka Grunneierlag er:

Kjøretøy: Reg.nr.: Fører:

Løypemaskin Ureg. Stig Nergård / Magne Svinsås
Snøscooter VY 6143 Lars Helgetun
Snøscooter VY 3657 Harald Helgetun
Snøscooter VY 8517 Ola O. Romundstad
Snøscooter VT 5246 Stig Nergård

Det skal føres kjørebok for alle turer og alle sjåfører. Kjørebøker returneres samlet til verneområdestyret for Trollheimen innen 15. mai det enkelte år.

Nødvendig tillatelse fra grunneier og Rindal kommune må innhentes før kjøringen finner sted.

Klagemulighet:

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtak er mottatt. Klagen stiles til Miljøverndepartementet, men sendes verneområdestyret for Trollheimen.

Søknaden

I søknad 10.08.2012, viser Helgetunmarka Grunneierlag til sin tillatelse for løypekjøring for 2012, gitt av verneområdestyret for Trollheimen. De søker om å få forlenget tillatelse for oppkjøring av skiløype til Helgetunsetra for inntil 4-5år.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker.

Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et nødvendig minimum, både i og utenfor verneområdene.

I verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1 går det fram at: *"motorisert ferdsel er forbode, likeins lågtflyging og landing med fly eller helikopter."*

Det kan gis tillatelse til det ønskede tiltaket som her søkes om etter verneforskriften kap. IV punkt 5.3 f): « *motorferdsel når andre særlege grunnar ligg føre.*» Før det gis løyve etter særlige andre grunner, skal behovet veies opp mot mulige ulemper og skader.

Miljøverndepartementet har 8.2.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til verneområdestyret for Trollheimen for dispensasjoner etter verneforskriften og NML § 48.

Verneområdestyret har delegert til Arbeidsutvalget å behandle motorferdselsaker av ikke prinsipiell karakter.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Vurdering av saken

I forvaltningsplanen for Trollheimen pekes det på at tilrettelegging i form av oppkjøring av skispor ikke er ønskelig, men at det i de områder dette var etablert praksis på vernetidspunktet likevel åpnes for å videreføre ordningen.

Helgetunmarka er et område med mange hytter og forholdsvis stor utfart. I 2005 ble det gitt tillatelse til sporlegging, blant annet med bakgrunn i at dette ville kanalisere ferdselen i området og det var sett som særlig gunstig for reindrifta, som bruker området til vårbeite / kalvingsområde. Fram til 2010 ble det brukt snøscooter med sporlegger. Fra 2010 ble det gitt tillatelse til å bruke løypemaskin med bredde 3 m, i kombinasjon med snøscooter.

Verneområdestyret for Trollheimen behandlet søknad fra Helgetunmarka Grunneierlag i 2012, og gav tillatelse til oppkjøring av skiløype til Helgetunsetra, deler av traseen med løypemaskin og deler av traseen med snøscooter (ephorte nr 2012/445) - som det hadde vært gjort i sesongene 2010 og 2011. Søker har levert kjørebok på kjøringen for 2012, og det har ikke vært noe å utsette på tilretteleggingen / kjøringen.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Siden det først ble gitt tillatelse til oppkjøring av skiløype innover mot Helgetunsetra i 2005 har dialogen med forvaltningsmyndighet og oppsyn vært god. Det brukes løypemaskin i deler av traseen der dette gir den mest optimale løsningen med tanke på å holde motorferdselen på et minimum, og deler av traseen kjøres med snøscooter. Erfaringer både fra Helgetunmarka og Storlidalen, som også benytter en løypemaskin med begrenset bredde, er at det har fungert godt. Det har ikke vært registrert noen tilpasninger eller skader i vegetasjon eller terreng.

Basert på erfaringen med ordningen så langt, og den gode dialogen synes det å være tilstrekkelig kunnskap til å fatte vedtak i denne saken. Det ansees derfor ikke nødvendig å benytte § 9 «Føre-var-prinsippet» i denne saken.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Trollheimen har i dag to hovedgrupper brukere, vandrere på fler-dagers lengre turer og hyttefolk / lokalbefolkning som bruker nærområdene til dagsturer. Det er i dag flere områder, som Helgetunmarka, der nettopp hyttebyggingen de senere årene har vært stor, noe som igjen har ført til press for å få tilrettelegge for blant annet skiløyper.

Tilretteleggingen i form av skiløyper skjer i de fleste områdene i randsonen av verneområdet, og fører ikke til noe stort press på verneverdiene, så lenge tilretteleggingen er enkel og begrenset i omfang. Men ved å tillate løypekjøring innover verneområdene våre, vil folk lettere forflytte seg lengre også på en dagstur, enn de gjorde tidligere. For ulike rovfugler, hjortevilt og for reindrifta som benytter Trollheimen som kalvingsområde og beite fra medio april kan det bli forstyrrelser

med slik «kanalisering». Det kan derfor oppstå situasjoner der det kan bli aktuelt å legge om løypetraseer, eller be om at løypekjøringen opphører for en periode / avsluttes tidligere.

Ved å ha begrensning i maskinstørrelse, kjøretid på vårføre og krav til at kjøring kun kan skje på snødekt og frosset mark, medfører tiltaket ingen varig skade eller spor som truer verneformålet, plante eller dyrelivet.

Begrensninger i kjøretid på helg og kveld /natt vil også redusere forstyrrelsen for de brukerne som ønsker å oppleve naturen med minst mulig forstyrrelse i form av støy og motorisert trafikk.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant da miljøet ikke påføres skade som må rettes opp.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Valg av en løypemaskin av begrenset størrelse og snøscooter med sporlegger i kombinasjon synes å være en god miljøforsvarlig metode ved oppkjøring av skiløyper i det aktuelle området.

Det vurderes å kunne åpne for fortsatt oppkjøring av skiløyper til Helgetunsetra i regi av Helgetunmarka Grunneierlag. Basert på god dialog og tilbakemelding i årene det har vært gitt tillatelse tidligere synes det riktig å kunne åpne for en flerårig tillatelse denne gangen.

Kopi:

Rindal kommune, 6657 Rindal

Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde

Statens naturoppsyn, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag og Hedmark, Øra 28, 7374 Røros

Lenmannen i Rindal og Surnadal, 6650 Surnadal

Arkivsaksnr: 2011/9098-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 17.08.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	76/2012	30.08.2012

Forvaltningsknutepunkt Trollheimen - Søknad om midler til utbedring av kontorfasiliteter

Dokumenter i saken

1. Brev fra Direktoratet for Naturforvaltning av 01.08.2012, vedrørende midler til forvaltningsknutepunkt 2012

Forvalters tilråding

Verneområdeforvalter kan sammen med Rindal kommune utforme søknad om midler til utvikling / utbedring av kontorfasiliteter til forvaltningsknutepunkt i Rindal på vegne av verneområdestyret.

Søknadsfrist er 15. september. Leder holdes orientert underveis i prosessen.

Sakens innhold

Rindal kommune har siden forvaltningsknutepunkt ble vedtatt lagt til Rindal, tilbudt verneområdeforvalter kontor i 2. etasje på Coop Rindal - der også SNO har sitt kontor.

Kontoret ligger i et kontorfellesskap med 9 kontor, som leies av ulike lokale firma i Rindal. For den som ønsker å finne verneområdeforvalteren er lokalisering både lite synlig og uheldig plassert i 2. etasje uten annet enn trappetilgang.

I tillegg til kontoret på ca 10 m², har forvalteren i dag tilgang til møterom, men dette brukes også til matrom av for både kontorfellesskapet og posten.

Rindal kommune ønsker å tilby verneområdeforvalter og SNO bedre egnede lokaler på gateplan i et bygg som skal oppføres det kommende året. I den forbindelse ønsker de at verneområdestyret søker om midler fra DN til deler av ekstrakostnadene Rindal kommune får i den forbindelse.

Vurdering av saken

Rindal kommune vil flytte verneområdeforvalter, SNO til bedre egnede og mer synlige lokaler som skal bygges i året som kommer. De nye tiltenkte kontorfasilitetene vil bli universelt utformet og slik bedre tilgjengelig for besøkende. Det vil også legges vekt på bedre synlighet av for både verneområdeforvalter og SNO. Møteromfunksjon vil bli bedre tilrettelagt.

I brev av 01.08.2012 utlyser Direktoratet for Naturforvaltning midler til forvaltningsknutepunkt 2012. Det åpnes for at Fylkesmenn og verneområdestyrer kan søke om midler til knutepunktutvikling, og det er avsatt 6,6 mill for slike tiltak i 2012. Samtidig med denne utlysningen er det åpnet for å søke om midler til etablering av rovvilt- og våtmarkssentre i Norge, samt re-autorisasjon av nasjonalparksentre. Det er i denne omgang ikke aktuelt med en ny autorisasjon av nasjonalparksentre som ikke har denne statusen fra før.

Rindal kommune og verneområdeforvalter var i møte med DN den 16.08.2012 for å få informasjon om saken. I denne sammenheng ble det presisert fra DN at det forutsettes at eventuelle gitte tilskudd vil gjenspeiles i framtidige kostnader ved leieforholdene for verneområdeforvalter.

Adresseliste

FYLKESRÅDET I MØRE OG ROMSDAL	
Møtett:	- 8 AUG. 2012
J. nr.	12/5524
Sak. nr.	432.0
Saksbehandler	ULLU
Sex:	

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2012/9966 NAT-NP-TIB
Arkivkode:

Dato:
01.08.2012

Midler til forvaltningsknutepunkt 2012

Direktoratet for naturforvaltning (DN) viser til at det på årets budsjett er satt av midler til utvikling av knutepunktsfunksjonen. I forbindelse med den nye forvaltningsmodellen er det opprettet en rekke nye, lokale forvaltningsknutepunkt, der en ønsker å få samlokalisert kompetanse rundt verneområdene.

Det vil med det første bli lyst ut mulighet for å søke om midler til utvikling av forvaltningsknutepunkt for store verneområder. Dette vil bli utlyst gjennom direktoratet sitt elektroniske søknadssenter før **1. september 2012**, med søknadsfrist **15. september 2012**. Det vil bli sendt ut et nytt varsel når systemet er klart til å motta søknader.

Søknaden i elektronisk søknadssenter vil være den samme som for søknad om midler til utstilling til autoriserte nasjonalparksentre. Vi ber om at det kommer tydelig fram i søknaden om det søkes om midler til forvaltningsknutepunkt eller til nasjonalparksenteret. Autoriserte nasjonalparksentre med knutepunktstatus som ønsker å søke på begge pottene bes å søke i to omganger.

Direktoratet disponerer en total ramme på 6.6 millioner kroner til denne type tiltak i 2012.

Kriterier

Kontorfasiliteter til nasjonalpark- og verneområdeforvaltere har høyeste prioritet. Midlene vil bli fordelt utfra søknader basert på behov for:

- Utvidelse av bygningsmasse for å få tilstrekkelig og egnede kontorlokaler
 - Støtte til investering av utvidelse/nybygg
- Oppbygging av nye informasjonspunkter/senter
 - Støtte til forprosjekt og etableringsmidler
- Fornyelse og evt. utvidelse av utstilling/tilrettelegge for naturveiledning
 - Støtte til etablering/produksjon av utstilling/stasjoner for naturveiledning i senteret

Ellers vil det legges vekt på:

- samlokaliseringer av fagpersoner og aktiviteter som bidrar til å bygge faglig robuste forvaltningsknutepunkt
- samlokalisering med autorisert nasjonalparksenter eller annet naturinformasjonssenter
- muligheter for å bygge opp nye eller utvide eksisterende informasjonspunkt/ andre natursenter.

Søknaden må utfylles etter gitt mal som ligger inne i e-søknadssenteret på direktoratets nettsider, www.dirnat.no. Det vil være mulig å søke i e-søknadssenteret fra og med 1.september 2012 og i søknaden må det gis opplysninger om:

- Søkeropplysninger (lokalisering, adresse, kontonummer med mer)

- Søknad (beskrivelse av tiltaket med mer)
- prosjektgjennomføring (prosjektets varighet, prosjektleder)
- Kostnadsoverslag (utgifter til gjennomføring, utgifter til investeringer)
- Finansiering
- Vedlegg (utfyllende informasjon, plantegninger etc.)
- Annen informasjon som søker mener er relevant for søknaden, for eksempel spesielle kriterier gitt i brev fra MD angående etableringen av forvaltningsknutepunktet

- Informasjon om samlokalisering med autorisert naturinformasjonssenter
- informasjon om samlokalisering med andre fagpersoner som er knyttet til verneområdet(ene), for eksempel SNO, Fjellstyrer med mer, og aktiviteter som faglig styrker forvaltningsknutepunktet

Forutsetninger ved tildelinger av midler:

DN skal informeres om leieavtaler som inngås og om de avtaler som inngås for disponering av arealene. DN forutsetter at tilskuddet får konsekvenser for fremtidige kostnader ved leieforholdene for kontorfasilitetene for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren(e).

Hvem kan søke

Både nasjonalpark- og verneområdestyrer, fylkesmenn og nasjonalparksentre med knutepunktstatus kan søke om midler til knutepunktutvikling.

Kontaktpersoner i DN

Kontakt mot DN angående søknader til utvikling av knutepunktsfunksjonen rettes til Kirsten Thyrum eller Olav Nord-Varhaug.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Olav Nord-Varhaug e.f.
seksjonssjef

Tine Bergmo

Vedlegg

1 Adresseliste

Adresseliste

Nasjonalpark-/verneområdestyrer:

OFF. STYRENAVN	POSTADRESSE	Nummer	Sted
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Statens hus	9815	Vadsø
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	Statens hus	9815	Vadsø
Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik	Statens hus	9815	Vadsø
Stabbursdalen nasjonalparkstyre	Statens hus	9815	Vadsø
Nasjonalparkstyret Reisa nasjonalpark/Ráisduottarháldi landskapsvernområde	Postboks 6105	9291	Tromsø
Nasjonalparkstyret Ánderdalen nasjonalpark	Postboks 6105	9291	Tromsø
Nasjonalparkstyret for Rokhunborri	Postboks 6105	9291	Tromsø
Verneområdestyret Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde	Postboks 6105	9291	Tromsø
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	Bodø
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	Bodø
Vega verneområdestyre	Moloveien 10	8002	Bodø
Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalparkstyre	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Dovre fjell nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	Lillehammer
Breheimen nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	Lillehammer
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	Lillehammer
Verneområdestyret for Trollheimen	Fylkeshuset,	6404	Molde
Verneområdestyret for Álfotbreen landskapsvernområde	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Verneområdestyret for Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Verneområdestyret for Nærøyfjorden	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Verneområdestyret for Stølsheimen	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Nasjonalparkstyret for Jostedalbreen	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Folgefonna nasjonalparkstyre	Postboks 7310	5020	Bergen
Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Fraffjordheiane	Postboks 4	4740	Valle
Vernområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder	Postboks 513 Lundstien	4605	Kristiansand
Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde	Postboks 2603	3702	Skien
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre	Postboks 325	1502	Moss
Nasjonalparkstyret for Hallingskarvet	Postboks 1604	3007	Drammen
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen	Postboks 987	2626	Lillehammer

Fylkesmenn:

Fylkesmann	POSTADRESSE	Nummer	Sted
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus	9815	Vadsø
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	Lillehammer
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset,	6404	Molde
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njosavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	Bergen
Fylkesmannen i Aust-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	Arendal
Fylkesmannen i Vest-Agder	Postboks 513 Lundstien	4605	Kristiansand
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	Skien
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen

Nasjonalparksentre med knutepunktstatus:

Femundsmarka nasjonalparksenter
 Folgefonna informasjons- og nasjonalparksenter
 Halti nasjonalparksenter
 Hardangervidda Senteret AS
 Lierne Nasjonalparksenter
 Nordland Nasjonalparksenter
 Norsk Bremuseum & Ulltveit Moe senter for klimaviten
 Norsk Fjellmuseum
 Stabbursnes Naturhus og Museum
 Ytre Hvaler nasjonalparksenter
 Øvre Pasvik nasjonalparksenter

Bergmannsgata 19, 7374 Røros
 5470 Rosendal
 Hovedveien 2, 9151 Storslett
 Postboks 101, 3660 Rjukan
 7882 Nordli
 Storfjord, 8255 Røklund
 6848 Fjærland
 Postboks 5, 2688 Lom
 9710 Indre Billefjord
 Hvaler kommune, Storveien 32, 1680 Skjærhallen
 Svanhøvd, 9925 Svanvik

Arkivsaksnr: 2012/5833-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 28.08.2012

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	77/2012	30.08.2012

Helgetun jaktlag - søknad om barmarkstransport med ATV - Trollheimen landskapsvernområde, Rindal kommune

Søker:

Helgetun Jaktlag v/ Aud G. Helgetun, 6657 Rindal

Dokumenter i saken:

1. Søknad av 19.08.2012 fra Helgetun Jaktlag om tillatelse til å frakte felt storvilt med ATV.

Søknaden vurderes iht.:

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.1987.
2. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde av august 2005
3. Naturmangfoldloven

Forvalters tilrådning:

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknaden fra Helgetun Jaktlag. Det gis ikke tillatelse til å benytte ATV for transport av felt storvilt. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1.

Bakgrunnen for avslaget er stor sansynlighet for vegetasjonsskade som følge av transport på bar mark, og faren for presedens ved å åpne for omsøkte type tiltak.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Søknaden:

Helgetun Jaktlag har en stor del av sitt jaktbare areal på områdene rundt Helgetunsetra, innenfor Trollheimen landskapsvernområde. De siste årene har det vært felt elg i området mot Rindhatten. Kjøttet har blitt båret til vernegrensen. Helgetun

Jaktlag søker om dispensasjon fra vernebestemmelsene om motorferdsel i Trollheimen, for å kunne bruke ATV (4/6-hjuling) til å frakte ut felt storvilt.

Naturmangfoldloven og verneforskrift:

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

I verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1 framgår at "*motorisert ferdsel er forbode, likeeins lågtflyging og landing med fly eller helikopter*".

I medhold av verneforskriften kap IV 5.3 a) kan det gis tillatelse til «*Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, t.d. frakting av for, gjødtsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt*».

Miljøverndepartementet har 8.2.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen for dispensasjoner etter verneforskriften og NML § 48.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Vurdering av saken:

Stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for opplevelse og trivsel. Det er en generell overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et nødvendig minimum, både i og utenfor verneområdene. Dette er regulert både av verneforskriften for Trollheimen og lov motorferdsel. Transport på barmark er særlig viktig å unngå, da det setter mer varige spor i terrenget enn transport på snødekt og frosset mark.

Støy i forbindelse med motorisert transport sommerstid vil hovedsakelig medføre forstyrrelse for turgåere i området. Ved å bruke kjøretidsbestemmelsene som gjelder for Trollheimen vil denne støy forstyrrelsen reduseres til et akseptabelt minimum for andre brukere av området.

Av hensyn til naturen og verneformålet må det være en streng dispensasjonspraksis ved vurdering av alle typer dispensasjoner, der behovet må vurderes opp mot mulige skader og ulemper.

I forvaltningsplanen for Trollheimen kap 9.3.17 punkt d), går det fram at det i utgangspunktet ikke vil åpnes for transport på barmark. Dette gjelder både for traktor og terrengmotersykkel. For annen nyttetransport knyttet til jordbruksnæring som f.eks. skogsdrift / vedhogst blir det i dispensasjoner som gis stilt vilkår om at transport i utmark må skje på frossen og snødekt mark.

Videre i forvaltningsplanen kap 9.3.17 punkt l) går det fram at det ikke vil bli åpnet for motorferdsel i forbindelse med jakt eller fiske, eller transport av personer og utstyr i forbindelse med slik utøvelse.

§ 8 kunnskapsgrunnlaget

Det vises til forvaltningsplanens kap. 9.3.17 som grunnlag for behandling av denne saken. Motorferdsel på barmark setter mer synlig spor, og vil ofte vises i lang tid etterpå. Denne påvirkningen / skaden på vegetasjonen synes å være større enn fordelen som jaktlaget har av å få fraktet ut kjøtt.

Selv med et tidlig snøfall vil marka sjeldent ha tilstrekkelig tele eller frostskorpe i den tiden det jaktes storvilt i området, til at det kan anbefales å åpne for transport med vilkår om at transporten utføres på snødekt og frossen mark.

Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å kunne behandle saken på en forsvarlig måte, og det er derfor ikke nødvendig å bruke § 9 føre-var-prinsippet.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Trollheimen har mye myr og fuktig terreng, og på den bakgrunn ingen tidligere praksis med å gi tillatelse til motorisert ferdsel i utmark, annet enn på frossen og snødekt mark. Å innvilge barmarktransport som søker ønsker i denne saken, vil medføre betydelig press fra jegere i andre områder av Trollheimen og fra andre grupper brukere med ulike transportbehov.

Barmarktransport setter merker i vegetasjonen som vil bli synlig i lang tid. Vurdert både i dette enkelte området knyttet til Helgetunsetra, og i Trollheimen generelt vil dette være skader som påvirker landskapets karakter, og slik truer verneformålet.

Den samlede belastningen av tiltaket vil skade verneformålet, ikke bare over tid med tanke på presedens, men også ved å innvilge enkelttillatelser lokalt.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og § 12 miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder

Alternativ motorisert transportmetode for å få fraktet ut felt storvilt er bruk av helikopter. Helikopter vil ikke lage synlige spor, men vil være betydelig dyrere for jaktlaget. Det synes likevel ikke å kunne åpne for bruk av helikopter som alternativ til slik transport som det søkes om i denne saken, basert på retningslinjene i forvaltningsplanen kap. 9.3.17 punkt I).

Med bakgrunn i retningslinjene fra forvaltningsplanen og tidligere dispensasjonspraksis er omsøkte tiltak ikke noe det kan anbefales å åpne for.

Behovet / nytteverdien for søker vurdert opp mot ulempen ved den potensielle økningen i motorferdsel på barmark som en vil kunne komme til å få i årene som kommer gjør at det ikke bør åpnes for motorisert transport i forbindelse med jakt, og heller ikke annen transport på barmark.

Kopi:

Rindal kommune, 6657 Rindal
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710, Sluppen, 7468 Trondheim
Statens naturoppsyn, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag/ Hedmark, Pb 121, 7361 Røros

Fra: Hege Sæther Moen[hege.sather.moen@fmmr.no]
Dato: 27.08.2012 07:07:37
Til: Terje Herskedal
Tittel: VS: Søknad om dispensasjon

Fra: Aud Helgetun [<mailto:aud.g.helgetun@svorka.net>]
Sendt: 19. august 2012 22:49
Til: Hege Sæther Moen
Emne: Søknad om dispensasjon

Til Verneområdestyret for Trollheimen
Fra Helgetun jaktlag v/leder Aud G.Helgetun
6657 Rindal

Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene om motorferdsel i Trollheimen

Bakgrunn for søknaden : Helgetun jaktlag er en del av Romundstadbygda øst storviltvald, og driver jakt på elg, hjort og rådyr. Helgetun jaktlag har en del av sitt jaktbare areal på området rundt Helgetunsetra, hvor en stor del av dette ligger innenfor grensa til verneområdet (se vedlagt kart).

Vi setter av ei helg hver høst til seterjakt, og de siste to årene har vi felt elg et stykke opp i Rindhatten. Vi har deretter båret kjøttet i ryggsekk fram til gensa for verneområdet. Når det felte dyret er en voksen elg kan dette bli adskillige kilo.

Søknad: Helgetun jaktlag søker med dette om dispensasjon til å bruke ATV (4/6-hjuling) til å frakte evt. felt storvilt ut fra verneområdet. Dette er utstyr som vi disponerer, og har lett tilgjengelig i tilfelle vi skulle ha bruk for det. Bruk av ATV vil i stor grad lette arbeidet med å frakte ut felt vilt.

mvh Aud G. Helgetun
mob. 95 05 90 62
aud.g.helgetun@svorka.net

 322

ST 78/2012 Eventuelt